

ΣΧΟΛΗ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ, ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

«Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΤΙΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑΣ ΣΤΟ ISIS.»

ΒΡΥΩΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2024

ΣΧΟΛΗ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ, ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

«Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΤΙΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΑΥΤΟΚΤΟΝΙΑΣ ΣΤΟ ISIS.»

Διπλωματική Εργασία η οποία υποβλήθηκε προς απόκτηση εξ αποστάσεως μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στις «Διεθνείς Σχέσεις, Στρατηγική και Ασφάλεια» στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις.

ΒΡΥΩΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2024

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright©**Βρυώνης Νικολάου, 2024**

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. Allrightsreserved.

Η έγκριση της Διπλωματικής Εργασίας από το Πανεπιστήμιο Νεάπολις δεν υποδηλώνει απαραιτήτως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Πανεπιστημίου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ 1

ABSTRACT 2

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο – ΕΙΣΑΓΩΓΗ 3

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο – ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ 7

2.1 Ορισμός του Όρου «Τρομοκρατία» 7

2.2 Λόγοι Ένταξης σε Τρομοκρατικές Οργανώσεις 8

2.3 Συμμετοχή Γυναικών και Παιδιών στην Τρομοκρατία 12

2.3.1 Τα Κίνητρα των Γυναικών και των Παιδιών για Συμμετοχή στην Τρομοκρατία 15

2.4 Οι Γυναίκες και τα Παιδιά και ο ρόλος τους στη τρομοκρατία 19

2.5 Σύνδεση του Θεωρητικού Μέρους με την Περιπτωσιολογική Μελέτη 21

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο – ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ 23

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο – ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΤΟ "ISIS" 24

4.1 Ο ρόλος των γυναικών και παιδιών στον "ISIS" 24

4.2 Ο ρόλος των γυναικών και παιδιών στις επιθέσεις αυτοκτονίας του «ISIS» 31

4.3 Τάγματα γυναικών στο ISIS 37

4.3.1 Τάγμα Al-Dawa 38
4.3.2 Τάγμα Al-Khansa 39
4.3.3 Τάγμα Aumahatal-Moaminin 39
4.3.4 Amaliat Khasa (Ειδικές Επιχειρήσεις)/Τάγμα Khadija Bintu Kwaild 40
4.3.5 Τάγματα Al-Zarqawi 40
4.3.6 Τάγμα Bintu al-Azwar 40

4.4 Ο ρόλος των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης στην Ενίσχυση του Φαινομένου της Συμμέτοχης των Γυναικών και των Παιδιών στον ISIS 41

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5ο – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ 46

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 48

Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία 48

Ελληνική Βιβλιογραφία 55

Ονοματεπώνυμο Φοιτητή:

Βρυώνης Νικολάου

Τίτλος Διπλωματικής Εργασίας:

«Ο ρόλος των γυναικών και παιδιών στις τρομοκρατικές επιθέσεις αυτοκτονίας στο ISIS.»

Η παρούσα Διπλωματική Εργασία εκπονήθηκε στο πλαίσιο των σπουδών για την απόκτηση εξ αποστάσεως μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις και εγκρίθηκε στη 01 Φεβρουαρίου 2024 από τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής.

Εξεταστική Επιτροπή:

Πρώτος επιβλέπων:

κ. Μαρίνα Ελευθεριάδου, Επίκουρη Καθηγήτρια στο Τμήμα Ιστορίας, Πολιτικής και Διεθνών Σπουδών στο Πανεπιστήμιο Νεάπολης Πάφου.

Μέλος Εξεταστικής Επιτροπής:

κ. Σπύρος Πλακούδας, Επίκουρος Καθηγητής Εθνικής Ασφάλειας στο Rabdan Academy και πρώην Αντιπρόεδρος του ΚΕΔΙΣΑ.

Μέλος Εξεταστικής Επιτροπής:

κ. Ευαγόρας Ευαγόρου, Επίκουρος Καθηγητής στη Θεωρία και Μεθοδολογία Διεθνών Σχέσεων.

Στη σύζυγο και τα παιδιά μου.

Ευχαριστίες

Ολοκληρώνοντας τη μεταπτυχιακή μου εργασία, επιθυμώ να ευχαριστήσω θερμά την επιβλέπουσα καθηγήτρια μου κ. Μαρίνα Ελευθεριάδου, της οποίας η συστηματική καθοδήγηση σε όλα τα στάδια της εκπόνησης της διατριβής υπήρξε καθοριστική για το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα. Επίσης στα πολυαγαπημένα μου παιδία και τη σύζυγό μου Έλενα για την αμέριστη συμπαράσταση και κατανόηση τους κατά τη διάρκεια των σπουδών μου.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία εστίασε στο θέμα της τρομοκρατίας, επιδιώκοντας να εξετάσει ένα πιο πρωτότυπο θέμα, ένα θέμα για το οποίο δεν έχουν γραφτεί εξίσου πολλές έρευνες όπως έχουν γραφτεί γενικά για τη τρομοκρατία. Το παρόν θέμα αναφέρεται στο ρόλο των γυναικών και των παιδιών στη τρομοκρατία, στο τρόπο με τον οποίο συμμετέχουν σήμερα στη δράση των τρομοκρατών και το πώς τους βοηθούν να επιτύχουν τους δόλιους στόχους τους. Συγκεκριμένα η εργασία πέρα από ένα αναλυτικό εισαγωγικό το οποίο ορίζει το σκοπό, τους στόχους και τα ερευνητικά ερωτήματα, θέτει τις βάσεις για την ανάλυση του παρόντος θέματος. Η θεωρητική προσέγγιση αναφορικά με τη τρομοκρατία, τον ορισμό και την έννοια της αλλά και αναφορικά με το ρόλο των γυναικών και των παιδιών γενικά στη τρομοκρατία σήμερα, καλείται να διερευνήσει το εξεταζόμενο θέμα. Μεθοδολογικά η εργασία βασίστηκε στη μελέτη περίπτωσης. Συγκεκριμένα από τη μια αναλύθηκε βιβλιογραφικά το θέμα και στη συνέχεια έγινε η ανάλυση της μελέτης περίπτωσης του «ISIS» βάση του οποίου εξετάστηκε το βασικό θέμα της μελέτης που είναι από τη μια ο ρόλος των γυναικών και των παιδιών στη τρομοκρατία και στη συνέχεια γίνεται αναφορά στο ρόλο των παραπάνω ομάδων στις επιθέσεις αυτοκτονίας. Όπως διαπιστώθηκε οι γυναίκες και τα παιδιά αρχίζουν να αποκτούν σημαίνον ρόλο στη τρομοκρατία, οι τρομοκρατικές ομάδες όπως ο «ISIS» εστιάζουν στο να δημιουργήσουν μια νέα συνθήκη στη τρομοκρατία κάνοντας χρήση των γυναικών και των παιδιών, προκειμένου να αποπροσανατολίσουν τους εχθρούς τους και μέσω αυτών των ομάδων να επιτύχουν ευρύτερα καίρια χτυπήματα στις χώρες της Δύσης και ευρύτερα στους εχθρούς που έχουν στο παγκόσμιο γίγνεσθαι.

ABSTRACT

This paper focused on the topic of terrorism, seeking to examine a more original topic, a topic on which not as much research has been written as has been written on terrorism in general. This topic addresses the role of women and children in terrorism, how they are currently involved in the activities of terrorists and how they help them achieve their insidious goals. Specifically, the paper, beyond an analytical introduction which defines the purpose, objectives and research questions, sets the stage for the analysis of this topic. The theoretical approach with regard to terrorism, its definition and meaning, as well as with regard to the role of women and children in general in terrorism today, is called upon to explore the topic under consideration. Methodologically, the work was based on the case study. Specifically, on the one hand, the topic was analyzed in the literature and then the analysis of the case study of "ISIS" was done on the basis of which the main topic of the study was examined, which is on the one hand the role of women and children in terrorism and then the role of these groups in suicide attacks is mentioned. As it was found that women and children are beginning to acquire an important role in terrorism, the terrorist groups like "ISIS" are focusing on creating a new condition in terrorism by making use of women and children in order to disorient their enemies and through these groups to achieve wider key blows to the countries of the West and more broadly to the enemies they have in the world affairs.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο – ΕΙΣΑΓΩΓΗ

«Πυροβολήστε πρώτα τις γυναίκες» είναι η ανεπίσημη προτροπή της γερμανικής αστυνομίας στα στελέχη που πλαισιώνουν τις αντιτρομοκρατικές ομάδες, στην περίπτωση που έρθουν αντιμέτωπες με ομάδες τρομοκρατών και αυτό γιατί όπως φαίνεται οι γυναίκες είναι πιο αδίστακτες, περισσότερο αφοσιωμένες και ταχύτερες από τους άντρες τρομοκράτες (McDonald,2003).

HMcDonald(2003) αναζητά το πώς η εικόνα της γυναίκας μάνας, του μη επιθετικού και αδύναμου φύλου μπορεί να ταυτιστεί με αυτές τις γυναίκες που δε διστάζουν να τοποθετήσουν βόμβες, να εκτελέσουν εν ψυχρώ για να προασπίσουν τα συμφέροντα του λαού τους, να προασπίσουν τα πολιτικά και θρησκευτικά τους πιστεύω. Οι γυναίκες αυτές είναι στελέχη της ΕΤΑ, του ΙΡΑ, της Παλαιστινιακής Ιντιφάντα, μέλη των Ερυθρών ταξιαρχιών αλλά και της ομάδας Μπάαντερ-Μαινχοφ στη Γερμανία. Γενικά οι γυναίκες τρομοκράτες έχουν σημαίνον ρόλο στις οργανώσεις τους και μεγάλη επιτυχία αναφορικά με τους στόχους που αναλαμβάνουν να υλοποιήσουν. Με βάση το παραπάνω σύντομο εισαγωγικό θέτονται οι βάσεις για το πεδίο ενδιαφέροντος της παρούσας μελέτης. Συγκεκριμένα η παρούσα εργασία σκοπεύει να μελετήσει το ρόλο των γυναικών στη τρομοκρατία. Πιο συγκεκριμένα θα εξετάσει το πώς οι γυναίκες συμμετέχουν στις τρομοκρατικές ενέργειες, το γιατί χρησιμοποιούνται και το πώς συμβάλουν με τον ενεργό ρόλο τους στην επίτευξη των στόχων των τρομοκρατικών ομάδων. Πέρα από το παρόν βασικό θέμα της μελέτης θα εξεταστούν και δευτερεύοντα θέματα προς διεύρυνση του παρόντος φαινομένου.

Τα δευτερεύοντα αυτά θέματα πλαισιώνουν και τους επιμέρους στόχους της μελέτης. Συγκεκριμένα αναφέρονται στην ανάλυση του φαινομένου των επιθέσεων αυτοκτονίας από τις τρομοκρατικές οργανώσεις, χρησιμοποιώντας στις συγκεκριμένες δράσεις και προς επίτευξη των στόχων τους γυναίκες αλλά και μικρά παιδιά. Τα κεντρικά ερευνητικά ερωτήματα της παρούσας μελέτης είναι τα ακόλουθα: α) Ποιος είναι ο ρόλος των γυναικών στη τρομοκρατία, στην ευρύτερη επίτευξη των στόχων της; β) Πως οι γυναίκες βοηθούν τις τρομοκρατικές οργανώσεις να επιτύχουν τους στόχους τους και να επιφέρουν πλήγματα σε αυτούς που τους θεωρούν ως εχθρούς τους;γ)Γιατί οι τρομοκρατικές οργανώσεις χρησιμοποιούν τις γυναίκες και τα παιδιά για να εκτελέσουν επιθέσεις αυτοκτονίας;

Η διεθνής κοινότητα συμμετέχει ενεργά στην καταπολέμηση των κοινωνικών διακρίσεων, της ανισότητας, της φτώχειας, της καταπίεσης και της αδικίας. Πρωταρχικός

στόχος του είναι να προάγει την ισότητα και τη δικαιοσύνη μεταξύ των πολιτών και να προάγει αρμονικές διακρατικές σχέσεις αντιμετωπίζοντας εθνικιστικές συγκρούσεις που έχουν επηρεάσει αρνητικά τις ζωές των ανθρώπων. Ωστόσο, καθώς βλέπουμε τις γρήγορες προόδους στην καταπολέμηση των διακρίσεων και την επιδίωξη της δικαιοσύνης, ανακύπτουν πολλές ανησυχίες στην παγκόσμια κοινότητα. Αυτές οι ανησυχίες περιστρέφονται γύρω από τη συνεχιζόμενη μάχη ενάντια στην καταπίεση, τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό, τα οποία είναι διάχυτα ζητήματα που επιδεινώνουν διάφορες μορφές εκτεταμένης κοινωνικής ανισότητας (Laqueur,2017).

Στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης, η προσπάθεια ελέγχου των πηγών ενέργειας και των στρατηγικών περιοχών στον σημερινό κόσμο οδηγεί σε διεύρυνση των διαφόρων ανισοτήτων. Αυτό, με τη σειρά του, ενισχύει τα εστιακά σημεία της κρίσης σε ολόκληρο τον κόσμο και τροφοδοτεί τις περιφερειακές συγκρούσεις. Ως αποτέλεσμα, η σημασία των επιθέσεων αυτοκτονίας εκτείνεται πέρα από τη συμβατική κατανόηση της τρομοκρατίας(Laqueur, 2017). Γίνεται προφανές ότι απαιτείται επείγουσα δράση για τη δημιουργία μιας νέας παγκόσμιας αρχιτεκτονικής δομής που θα περιλαμβάνει την οικονομία, την κοινωνική οργάνωση και τις διεθνείς σχέσεις. Μια τέτοια δομή θα πρέπει να στοχεύει στην αποκατάσταση του αισθήματος δικαιοσύνης στον παγκόσμιο πληθυσμό αντιμετωπίζοντας τις ανισότητες, διευρύνοντας τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα και ενισχύοντας τη διαφάνεια και τη συμμετοχή του κράτους στα κέντρα λήψης αποφάσεων εντός των διεθνών οργανισμών. Είναι επιτακτική ανάγκη να αναγνωρίσουμε τη ντροπή που συνδέεται με τη συζήτηση για τα κράτη και τα έθνη που είναι κατειλημμένα, εξαθλιωμένα, καταπιεσμένα και κοινωνικά περιθωριοποιημένα στην εποχή μας. Είναι ζωτικής σημασίας για την παγκόσμια κοινότητα να δημιουργήσει ένα περιβάλλον που να επιτρέπει σε κάθε έθνος να επιτύχει ένα ορισμένο επίπεδο αυτοδιακυβέρνησης και να εμπλακεί στη διαδικασία μετασχηματισμού των συστημάτων κοινωνικής δικαιοσύνης. Το πρωταρχικό μέλημα έγκειται στον καθορισμό του κατά πόσον θα δοθούν σε αυτά τα έθνη περισσότερες ευκαιρίες για να επιτύχουν ένα ασφαλές και υψηλό βιοτικό επίπεδο (English, 2016).

Έχουν περάσει σχεδόν τρεις δεκαετίες από την πτώση του Τείχους του Βερολίνου, ωστόσο η εξάλειψη της επιρροής του Ψυχρού Πολέμου στην παγκόσμια ασφάλεια δεν έχει οδηγήσει σε έναν πιο ασφαλή κόσμο. Αντίθετα, έχουν εμφανιστεί νέες συγκρούσεις, που αποτελούν απειλή για την ειρήνη και τη σταθερότητα σε παγκόσμια κλίμακα. Οι συνεχιζόμενες διαμάχες στην Ουκρανία, το Ιράκ, την Παλαιστίνη και η ανησυχητική άνοδος του Ισλαμικού Κράτους είναι μερικά μόνο παραδείγματα που καταδεικνύουν την

αποτυχία εκείνων που κάποτε οραματίζονταν έναν κόσμο απαλλαγμένο από εχθρότητα και μια νέα διεθνή τάξη (Γιαννόπουλος, 2019). Δυστυχώς, οι απαραίτητες προϋποθέσεις για την επίτευξη ενός τέτοιου οράματος δεν έχουν πραγματοποιηθεί. Επιπλέον, εν μέσω αυτών των περιφερειακών συγκρούσεων, η διεθνής τρομοκρατία έχει γίνει ένας επιπλέον κίνδυνος. Αυτό που κάποτε ήταν ένα οριακό φαινόμενο στη δεκαετία του 1970 έχει πλέον πολλαπλασιαστεί και στερεοποιηθεί, πραγματοποιώντας καταστροφικές επιθέσεις με τη βοήθεια προηγμένης τεχνολογίας (Παπαγεωργίου,2010). Αυτή η αδίστακτη δύναμη στερείται κάθε αίσθησης περιορισμού, συμπόνιας ή ορθολογισμού.

Τα τελευταία χρόνια, η εμφάνιση της τρομοκρατίας έχει δει μια άνοδο, η οποία αποδίδεται κυρίως στην εμμονή ανεπίλυτων πολιτικών και κοινωνικών ζητημάτων. Η παγκόσμια κοινότητα δεν κατάφερε να επιδείξει αποφασιστικότητα να ξεκινήσει διαδικασίες ειρηνικής συνύπαρξης σε περιοχές συγκρούσεων που προκύπτουν από θρησκευτικές, πολιτικές, κοινωνικές και εθνικιστικές ανισότητες(Γιαννόπουλος, 2019). Η παρούσα εργασία δεν έχει ως στόχο της να μελετήσει γενικά τη τρομοκρατία και να εμβαθύνει στα αίτια της, τα οποία όπως είναι ήδη γνωστό και έχει αναλυθεί σε μεγάλο βαθμό είναι αποτέλεσμα του κοινωνικού αποκλεισμού, της αδικίας, της φτώχειας, του φονταμενταλισμού κ.λ.π. Στόχος της είναι να μελετήσει στο βαθμό που μπορεί ένα θέμα λιγότερο αναλυμένο, ένα θέμα που δεν έχει εξεταστεί στο βαθμό που θα έπρεπε.

Η παρούσα εργασία θέλει να διερευνήσει το ρόλο των γυναικών και των παιδιών στον ISIS. Θέλει να εξετάσει τη μετάβαση των γυναικών αλλά και των μικρών παιδιών στη πρώτη γραμμή της τρομοκρατίας, συμμετέχοντας ενεργά σε τρομοκρατικές δράσεις και πιο συγκεκριμένα σε βομβιστικές ενέργειες. Ο φανατισμός όπως θα διαπιστωθεί παρακάτω που διακατέχει τις γυναίκες τρομοκράτες είναι πολλές φορές πολύ πιο έντονος από αυτό των αντρών. Οι ίδιοι οι στρατοί που καλούνται να τις διαχειριστούν θέτουν ως προτεραιότητα την εξόντωση τους ακόμα και πιο άμεσα από τους αντίστοιχους άντρες γνωρίζοντας τον τρόπο που οι τελευταίες λειτουργούν σε επίπεδο τρομοκρατικών χτυπημάτων. Ειδική μνεία γίνεται στις επιθέσεις αυτοκτονίας που αποτελούν μια εκ των μορφών τρομοκρατικών δράσεων, στον οποίο χρησιμοποιούνται οι γυναίκες και τα παιδιά.

Βάση των όσων αναφέρθηκαν παραπάνω, η παρούσα μελέτη κρίνεται σημαντική, διότι ο ρόλος των γυναικών τρομοκρατών και των παιδιών γίνεται όλο και πιο ενεργός στον ISISκαι όχι μόνο. Οι γυναίκες αλλά και τα παιδιά ως μέλη της θρησκευτικής, κοινωνικής, και πολιτικής πραγματικότητας, την οποία τα έθνη στα οποία κατοικούν είναι αδύναμα να εξαλείψουν, αποτελούν μια υπολογίσιμη τρομοκρατική ομάδα. Η μελέτη του θεωρητικού υπόβαθρου δίνει τη δυνατότητα, μέσα από τη βιβλιογραφική ανασκόπηση, να

υπάρξει καλύτερη κατανόηση και αποσαφήνιση του ρόλου των γυναικών τρομοκρατών και των παιδιών στον ISISαλλά και πιο ειδικά στους λόγους που τους οδηγούν να έχουν ενεργό ρόλο και συμμετοχή σε αποτρόπαιες και εστιασμένες τρομοκρατικές επιθέσεις Στη συνέχεια, με τη διεξαγωγή της ανάλυσης του θεωρητικού πλαισίου και τον συνδυασμό της ανάλυσης της περιπτωσιακής μελέτης που αφορά την τρομοκρατική ενέργεια των γυναικών και των παιδιών του ISIS, θα δοθούν οι απαντήσεις στα παραπάνω ζητήματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο – ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

2.1 Ορισμός του Όρου «Τρομοκρατία»

Η τρομοκρατία έκανε για πρώτη φορά την εμφάνιση της ως όρος και ως σημαντική δράση, τη περίοδο της γαλλικής επανάστασης, δηλαδή το 18ο αιώνα. Αρχικά συνδέθηκε με τη δημοκρατία και δεν είχε την υποτιμητική έννοια την οποία έχει σήμερα, ούτε φυσικά τον αρνητικό χαρακτήρα ως δράση, που επίσης έχει σήμερα, αφού εκφράζει το έργο συγκεκριμένων ομάδων ανά τον κόσμο(United nations, 2018,1).

Η τρομοκρατία ως ένα φαινόμενο της εποχής που επανεμφανίστηκε έκανε και πάλι αισθητή τη παρουσία της ως όρος στα μέσα του 19ου αιώνα. Η πρώτη σχετική πράξη με τη τρομοκρατία εκείνης της περιόδου είναι η ίδρυση επαναστατικών ομάδων, οι οποίες έχουν ως απώτερο στόχο τους, τη κατάλυση των μοναρχικών πολιτευμάτων στην τότε Ευρώπη(Dietze&Verhoeven,2020,25).

Η δεύτερη δράση σχετική με τη τρομοκρατία πράξη, της ίδιας περιόδου αναφέρεται στην ομάδα των μηδενιστών, οι οποίοι δεν εχθρεύονται μόνο το μοναρχικό πολιτικό σύστημα, αλλά κάθε είδους πολιτικό σύστημα της εποχής τους. Σημαντικές πράξεις τρομοκρατών της εποχής, ήταν η βομβιστική επίθεση στη Βοστόνη (15ης Απριλίου του 2013 βομβιστική επίθεση στο μαραθώνιο της Βοστόνης) και φυσικά η πτώση των αεροπλάνων στους δίδυμους πύργους της Νέας Υόρκης (11 Σεπτεμβρίου 2001)αλλά και η δολοφονία σημαντικών ηγετικών μορφών της εποχής (Avrich,2020,88).

Με το τέλος του ψυχρού πολέμου, η τρομοκρατία έχει λάβει μια διαφορετική μορφή, αυτή του υποκατάστατου πολέμου συγκεκριμένων και κυρίαρχων κρατών όπως είναι για παράδειγμα του Καντάφι στη Λιβύη και του Χουσεΐν στο Ιράκ. Τα συγκεκριμένα κράτη ήλεγχαν εκείνη τη περίοδο ομάδες τρομοκρατών, τις οποίες εξαπέλυαν όποτε αυτές το έκριναν σκόπιμο εναντίων των εχθρών τους. Τα κράτη εκείνης της περιόδου τα οποία ήταν θύλακες τρομοκρατίας, χρησιμοποίησαν ομάδες τρομοκρατών για να επιφέρουν σημαντικά πλήγματα στις χώρες της Δύσης τις οποίες και εχθρεύονταν δεδομένου ότι τις θεωρούσαν υπαίτιες για πολλά από τα δεινά που βίωσαν στο παρελθόν αλλά και συνέχιζαν να βιώνουν όλα εκείνα χρόνια(Kushlan,2007,48-50).

Τον 21οαιώνα και μετά από το τρομοκρατικό χτύπημα στη Νέα Υόρκη των ΗΠΑ, οι αναφορές σχετικά με τη τρομοκρατία αλλάζουν. Τη συγκεκριμένη περίοδο γίνεται για πρώτη φορά αναφορά στο πόλεμο ενάντια της τρομοκρατίας(Gray&Wilson,2006,23-24).

Με την πάροδο των χρόνων η έννοια της τρομοκρατίας έχει αλλάξει παρόλα αυτά κάποιες βασικές της αρχές, έμειναν αναλλοίωτες μέσα στο χρόνο. Μια από αυτές είναι η

προσπάθεια και η ανάγκη των τρομοκρατών να διατηρήσουν ζωντανό το μίσος εναντίων της Δύσης και των χωρών που την εκπροσωπούν όπως είναι οι ΗΠΑ και οι μεγάλες χώρες της Ευρώπης(Gray&Wilson,2006,23-24).

Βασικός στόχος τους είναι να τραβήξουν τη προσοχή των κυβερνήσεων των μεγάλων κρατών, υποχρεώνοντας κάποιες από αυτές να λάβουν μέτρα τα οποία υπό άλλες συνθήκες δεν θα λάμβαναν. Οι πράξεις των τρομοκρατών σήμερα έχουν συμβολική σημασία, είναι καλά οργανωμένες και στρέφονται ενάντια κυβερνήσεων που κατά τη δική τους άποψη δεν λειτουργούν με βάση την ανάγκη προστασίας του μέσου ανθρώπου, έχοντας ως βασικό τους στόχο την ενίσχυση του κοινού καλού της κοινωνίας(Gray&Wilson,2006,23-24). Οι τρομοκρατικές ομάδες ανεξάρτητα με το πώς θα πετύχουν το στόχο τους προβαίνουν σε συγκεκριμένες δράσεις, οι οποίες έχουν ως βασικό τους στόχο την ενίσχυση του ενδιαφέροντος και ευρύτερα τη προβολή των απόψεων και θέσεων τους(Weinberg. Pedahzur&Hirsh-Hoefler,2004,777-780).

Σύμφωνα με τους Weinberg, Pedahzurκαι Hirsh-Hoefler(2004,778-780) η τρομοκρατία είναι δύσκολο να οριστεί δεδομένου ότι οι μελετητές της, δεν μπορούν να συμφωνήσουν σε ένα μόνο ορισμό, σε ένα κοινό στόχο για τους λόγους ανάπτυξης και ύπαρξης της. Τα στοιχεία που όλοι αποδέχονται αναφορικά με τη τρομοκρατία και θεωρούν ότι πλαισιώνουν το περιεχόμενο της αλλά και το λόγο ύπαρξης της είναι η πολιτική, οι πολιτικοί στόχοι, η χρήση βίας και η προπαγάνδα ως μέσο εκφοβισμού και έκφρασης.

2.2 Λόγοι Ένταξης σε Τρομοκρατικές Οργανώσεις

Στην παρούσα ενότητα θα γίνει μια γενική προσέγγιση των λόγων που ένα άτομο επιλέγει να ενταχθεί σε μια τρομοκρατική οργάνωση, ενώ θα γίνει αναφορά στους τρόπους με τους οποίους επέρχεται η ριζοσπαστικοποίηση του ατόμου αλλά και η στρατολόγηση του. Επίσης είναι σημαντικό να αναφερθούν οι τρόποι με τους οποίους οι τρομοκράτες δικαιολογούν τις πράξεις τους. Η τελευταία αυτή αναφορά θα γίνει για να εξηγηθεί σε ένα βαθμό το πώς ο τρομοκράτης είναι προετοιμασμένος ακόμα και να πεθάνει αλλά και να σκοτώσει εκατοντάδες ανθρώπους προκειμένου να επιτύχει το στόχο του. Αυτή η δράση των τρομοκρατών αιτιολογείται μέσα από τη ταύτιση με το στόχο της και την αποδοχή ότι ο θάνατος ο δικός τους και των γύρω τους, εξυπηρετεί το γενικό καλό.

Οι τρομοκράτες προέρχονται από το ευρύτερο φάσμα της κοινωνίας, μπορεί να είναι από τη μια άτομα περιθωριακά, τα οποία εργάζονται σε υποτιμητικά επαγγέλματα.

Τα άτομα αυτά έχουν πολλές φορές ποινικό μητρώο και έχουν κατηγορηθεί για πολλές και διαφορετικές παράνομες δράσεις. Πολλές φορές είναι αγράμματα και έχουν έντονες εθνικιστικές και θρησκευτικές αντιλήψεις (Φασουλάκης ,1982,17). Στον αντίποδα μπορεί να είναι άτομα μεγαλοαστικής τάξης, με υψηλό επίπεδο κουλτούρας και μόρφωσης, οικονομικά ανεξάρτητα προερχόμενα από καλές οικογένειες κοινωνικά ισχυρές. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι από τη μια ο RichardReid(BBC,2001) άτομο παραβατικό, βρετανός στη καταγωγή, ο οποίος δεν είχε ιδιαίτερες επιδόσεις στο σχολείο, δεν ήταν ιδιαίτερα έξυπνος και από μικρός μπαινοέβγαινε στο αναμορφωτήριο όπου και γνώρισε τελικά το Ισλάμ και στρατολογήθηκε στην AlQaeda. Στον αντίποδα έχουμε τον AhmedSaeedSheikh ο οποίος σπούδασε στο LondonBusinessSchool of economics και αντί να αξιοποιήσει τις γνώσεις του και τη κοινωνική του θέση για το καλό του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου, προτίμησε να ενταχθεί στην Al-Qaeda και τελικά να απαγάγει και να σκοτώσει το γνωστό δημοσιογράφο DanielPearl(BBC,2002).

Οι λόγοι που οδηγούν ένα άτομο να γίνει τρομοκράτης έχουν να κάνουν με τη καταγωγή, το φύλο, τα θρησκευτικά πιστεύω (Silberman, 2005).Ένα άτομο που μπορεί να είναι είτε εν δυνάμει μετανάστης, είτε να καταπιέζεται μέσα στην ίδια του τη χώρα από στρατιωτικές δυνάμεις που τους θεωρεί κατακτητές, είτε ένα άλλο είδος είναι η κρατική τρομοκρατία που ξεκίνησε στην αρχαιότητα και υπάρχει ακόμα και σήμερα. Η σύγχρονη τρομοκρατία εκτός από τη κρατική χαρακτηρίζεται από μυστικότητα, ανωνυμία των μελών τους και όχι των οργανώσεων οι οποίες μάλιστα επιδιώκουν να δημοσιοποιούν τις εκάστοτε πράξεις τους ώστε μέσα από αυτές να ενισχύσουν το γόητρο τους και να εκφράσουν το φρόνημα τους όποιο και να είναι αυτό(Moghaddam, Warren&Love,2013,632-635).

Ο τρομοκράτης πιστεύει ότι σκοτώνοντας τους ανθρώπους που τον οδήγησαν στο περιθώριο, που είναι υπεύθυνοι για τη κατάσταση τη δική του και των συμπατριωτών του, ότι επαναστατεί, ότι συμμετέχει σε ένα ιερό πόλεμο ενάντια σε όλους αυτούς που δεν αποδέχονται τη διαφορετικότητα του και που είναι ενάντια στη καταγωγή του και τα πιστεύω του (Jones,2011). Εντασσόμενοι σε τρομοκρατικές ομάδες, θεωρεί ότι εκφράζει την επιθυμία του θεού που πιστεύει ενώ συνάμα ότι αγωνίζεται για την οικογένεια του, τα ήθη τα έθιμα και τις παραδόσεις του λαού του. Τα άτομα αυτά θαυμάζουν συγκεκριμένα τρομοκρατικά κινήματα και είναι έτοιμα να δώσουν τη ζωή τους για τον «ιερό» στόχο που έχουν τα κινήματα αυτά. Θεωρούν τον εαυτό τους μαχητή της ελευθερίας αλλά και στρατιώτη ο οποίος έχει ένα ιερό σκοπό να λυτρώσει τη χώρα του από όλους αυτούς που τη καταδυναστεύουν και αναγκάζουν το λαό του να ζει κάτω από το όριο της φτώχιας

αποκομμένος από το ευρύτερο διεθνές γίγνεσθαι, ντροπιασμένος έχοντας σε κάποιες περιπτώσεις χάσει τη πρότερη αίγλη που μπορεί να είχε σε άλλες εποχές(Moghaddam, Warren&Love,2013,632-635).

Οι Moghaddam, Warren και Love(2013,638) επιδίωξαν να παρουσιάσουν τους βασικούς παράγοντες που οδηγούν κάποιο να ενταχθεί σε μια τρομοκρατική οργάνωση και να θέσει τον εαυτό του όργανο της, όντας έτοιμος να κάνει τα πάντα για να τη βοηθήσει να επιτύχει τους στόχους της. Οι παράγοντες αυτοί είναι οι ακόλουθοι: α) Θεωρούν ότι η βία είναι η μόνη επιλογή για να επιτύχουν τους στόχους της οργάνωσης και τους προσωπικούς τους στόχους, β) Δεν έχουν αναστολές δεδομένου ότι αποφάσισαν ότι ο μόνος τρόπος για να ευτυχήσουν, για να πετύχουν τους στόχους τους είναι να εξαφανίσουν τον οποιοδήποτε αποτελεί εμπόδιο στη δράση τους, γ) Οι έντονες και σε μεγάλο βαθμό φανατικές αντιλήψεις τους αναφορικά με τη θρησκεία, τη καταγωγή τους, τις απόψεις τους για το διαφορετικό, δ)Η έλλειψη ηθικών φραγμών και η σύγκριση τους με τους άλλους που τους έχει οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι αυτοί κάνουν το καλό, ότι εκπληρώνουν το έργο που τους ανέθεσε ο θεός τους, δ)Έχουν ξεκάθαρη εικόνα του ποιος είναι ο εχθρός τους, ε)Βιώνουν μεγάλες κοινωνικές ανισότητες, ζ) Εκλαμβάνουν την αδικία του συστήματος, η) Νοιώθουν ότι απειλείται η θρησκεία τους, η καταγωγή τους, ο τρόπος ζωής τους.

Σημαντικό ρόλο παίζει ο αυτοπροσδιορισμός τους. Συγκεκριμένα τα συγκεκριμένα άτομα που εντάσσονται σε τρομοκρατικές οργανώσεις νοιώθουν ότι κινδυνεύουν. Ειδικά στις Μουσουλμανικές κοινωνίες όπου η Δύση έχει εισβάλει με τις νέες τεχνολογίες, με τη τέχνη, τον κινηματογράφο, με τις διαφορετικές αντιλήψεις για τη γυναίκα, με το εκπαιδευτικό της σύστημα, τις θρησκείες της, το άτομο νοιώθει ότι απειλείται, ότι απειλείται η καταγωγή του, η αυθεντικότητα του και σε ατομικό αλλά και σε ευρύτερα συλλογικό επίπεδο (Moghaddam,2006,42-44).

Τα άτομα που ανήκουν σε τρομοκρατικές ομάδες βασίζουν τη δύναμη τους στην ομάδα, συγκεκριμένα αυτό που τους συναρπάζει είναι ότι για πρώτη ίσως φορά στη ζωή τους, νοιώθουν μέρος ενός ολοκληρωμένου συνόλου, το οποίο έχει παρόμοια χαρακτηριστικά, παρόμοιους στόχους το οποίο επιδιώκει να επιτύχει κάνοντας χρήση συγκεκριμένων μεθόδων τις οποίες όλοι μέσα στην ομάδα αποδέχονται Η θρησκευτική ταυτότητα της παρούσας ομάδας, αποτελεί βασικό παράγοντα στην κοινή φιλοσοφία, στο κοινό τρόπο ζωής, στα κοινά πιστεύω και τις κοινές αντιλήψεις (Juergensmeyer,2017,3-18).

Αυτή η ομαδικότητα αλλά και η αγάπη για το θεό, για τη πατρίδα, το πιστεύω σε συγκεκριμένα ήθη και έθιμα, είναι που οδηγεί το τρομοκράτη να προβεί ακόμα και σε

ακραίες συμπεριφορές θέτοντας τον εαυτό του στη θέση του «βομβιστή αυτοκτονίας» επιδιώκοντας με το δικό του θάνατο να σκοτώσει ότι θεωρεί, ότι τον καταδυναστεύει και πάνω από όλα καταδυναστεύει το λαό του, περιφρονεί τη θρησκεία του τα ήθη και τα έθιμα του(Juergensmeyer,2017,3-18).

Οι επιθέσεις αυτοκτονίας έχουν χρησιμοποιηθεί στη σύγχρονη εποχή από διάφορους λαούς που επιδίδονται σε τρομοκρατικές δράσεις. Η πρώτη ομάδα που συνδέει τη δράση της με τέτοιου είδους αντιδράσεις είναι οι Τίγρεις του Ταμίλ. Η συγκεκριμένη ομάδα πολεμούσε με ισχυρότερες δυνάμεις από αυτήν, οπότε έκανε χρήση κάθε μέσου για να νικήσει (Yass,2014). Αποτελεί η παρούσα ομάδα ένα καλό παράδειγμα, για το πώς μπορεί η θρησκεία να χρησιμοποιηθεί ως μέσο για να οδηγήσει τον άνθρωπο σε ακαταλόγιστες πράξεις. Οι οπαδοί της συγκεκριμένης ομάδας δεν ήταν ιδιαίτερα θρησκευόμενοι με δεδομένο όμως το ινδουιστικό τους υπόβαθρο ήταν έτοιμοι να θυσιαστούν για την ιδεολογία και τα πιστεύω τους. Οι θρησκευτικές τους διαφορές με τους Βουδιστές Sinhalese, τους βοήθησαν να άρουν τις όποιες αναστολές μπορεί να είχαν και με δεδομένο το φανατισμό και το μίσος τους προέβαιναν σε αυτοκτονικές δράσεις που είχαν ως απώτερο σκοπό την εξαφάνιση του αντιπάλου (Pape,2006,2-8).

Παρόμοια φιλοσοφία και παρόμοιες επιθέσεις συμβαίνουν και στη Μέση Ανατολή στον αγώνα των Παλαιστινίων εναντίον του Ισραήλ οι οποίες εκδηλώνονται από τη Χαμάς. Οι Παλαιστίνιοι μην έχοντας τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουν τους Ισραηλινούς όντας πιο ισχυροί οικονομικά και στρατιωτικά, νομιμοποίησαν τις επιθέσεις αυτοκτονίας ως ύστατο όπλο προκειμένου να μπορέσουν να ανατρέψουν τη κατάσταση και να αυξήσουν τις πιθανότητες τους να νικήσουν το πόλεμο (Karmon, 2000). Οι επιθέσεις αυτοκτονίας δεν έχουν ως βασικό τους στόχο το να σκοτώσουν πολλούς ανθρώπους, ο στόχος τους είναι ο τρόμος, να επηρεάσουν το ηθικό του αντιπάλου προκειμένου να τον καταστήσουν ανίσχυρο. Οι τρομοκράτες θέλουν να τρομοκρατήσουν τον άμαχο πληθυσμό, να τους δημιουργήσουν την αίσθηση ότι ανά πάσα στιγμή μπορεί να βρεθούν στο επίκεντρο ενός τρομοκρατικού χτυπήματος και να χάσουν τη ζωή τους. Οι μέθοδοι αυτοί στοχεύοντας στο τρόμο δεν εφαρμόζονται μόνο εναντίον του στρατού αλλά και στο κέντρο των πόλεων. Σε πολλές περιπτώσεις για να επιτυγχάνουν οι τρομοκρατικές οργανώσεις χρησιμοποιούν ως βομβιστές άτομα που δεν μπορεί να τα υποπτευθούν όπως είναι οι γυναίκες και τα μικρά παιδιά(Pape,2006,10-16).

Αυτή η ενότητα θα μας βοηθήσει στην μελέτη μας όσο αφορά το ποιοι είναι οι λόγοι συμμετοχής των γυναικών και παιδιών και αν εν μέρη ισχύουν οι ίδιοι λόγοι. Αυτό θα εξετάσουμε στις παρακάτω ενότητες.

2.3 Συμμετοχή Γυναικών και Παιδιών στην Τρομοκρατία

Όταν αρχικά αναφέρεται ο ρόλος των γυναικών στην τρομοκρατία, αυτό που έρχεται πρώτα στο μυαλό είναι η κατάστασή τους ως θύματα, ως άτομα που πρέπει να ταπεινωθούν για πολιτικούς ή θρησκευτικούς λόγους. Παρατηρείται συχνή ένταξη γυναικών και παιδιών σε τρομοκρατικές ομάδες, το οποίο αποτελεί ένα σύνθετο φαινόμενο, που επηρεάζεται από διάφορους παράγοντες (Weinberg&Eubank, 2004, 2011).

Η έρευνα των Weinberg και Eubank (2011)εξετάζει την ιστορία της εμπλοκής των γυναικών στην τρομοκρατία. Αρχικά, υπογραμμίζει τον ρόλο των γυναικών στη Λαϊκή Βούληση, μια τρομοκρατική οργάνωση που εμφανίστηκε στη Ρωσία στα τέλη του 1800, και στο Σοσιαλιστικό Επαναστατικό Κόμμα, που ιδρύθηκε το 1901. Ακόμα γίνεται αναφορά στο κύμα της αναρχικής βίας στην Ευρώπη και την Αμερική στα τέλη του 1800 και στις αρχές του 1900, με την EmmaGoldman να είναι μια εξέχουσα γυναίκα που συμμετείχε στο κίνημα. Το δεύτερο κύμα τρομοκρατίας εμφανίστηκε κατά τη διάρκεια του αγώνα για εθνική ανεξαρτησία στη μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο εποχή, με την Αλγερία, την Παλαιστίνη και την Κένυα να είναι μερικά από τα μέρη όπου η τρομοκρατία έπαιξε σημαντικό ρόλο.Οι γυναίκες διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στον αγώνα για την ανεξαρτησία της Παλαιστίνης και της Αλγερίας.

Στην Αλγερία, το FLN (NationalLiberationFront) ανέθεσε σε νεαρές, μορφωμένες μουσουλμάνες γυναίκες να πραγματοποιήσουν τρομοκρατικές ενέργειες, συμπεριλαμβανομένων βομβιστικών επιθέσεων. Παρά τη συμμετοχή τους στην επιτυχημένη εκστρατεία για την ανεξαρτησία της Αλγερίας, τα οφέλη για τις μουσουλμάνες γυναίκες γενικά ήταν περιορισμένα. Η χειραφέτηση των γυναικών έμεινε πίσω από τις υποσχέσεις των ετών του πολέμου, με την ισότητα που είχαν αρχίσει να απολαμβάνουν να ξεχνιέται εν ειρήνη (Weinberg&Eubank, 2011,26). Το τρίτο κύμα σύγχρονης τρομοκρατίας στα τέλη της δεκαετίας του 1960 και του 1970 είδε τις γυναίκες να παίζουν εξέχοντες ρόλους σε αριστερές τρομοκρατικές ομάδες στη Δυτική Ευρώπη και την Αμερική, με ομάδες όπως οι Ερυθρές Ταξιαρχίες και η Πρώτη Γραμμή να έχουν σημαντικό αριθμό γυναικών σε ηγετικές θέσεις (Weinberg&Eubank, 2011,27).

Συνοπτικά, λοιπόν, το άρθρο των Weinberg και Eubank (2011) εξετάζει τον ρόλο των γυναικών στην τρομοκρατία σε διάφορα κύματα τρομοκρατικής δραστηριότητας. Στο πρώτο κύμα, η συμμετοχή των γυναικών ήταν ελάχιστη, αλλά στο δεύτερο κύμα, οι γυναίκες έπαιξαν πιο ενεργό ρόλο. Στο τρίτο κύμα σημειώνεται μια αύξηση της συμμετοχής των γυναικών σε τρομοκρατικές ομάδες, με τη συμμετοχή των γυναικών σε

αριστερές ομάδες να αυξάνεται με την πάροδο του χρόνου. Το τέταρτο κύμα τρομοκρατίας είδε την εμφάνιση των βομβιστικών επιθέσεων αυτοκτονίας ως πρωταρχική τακτική και οι γυναίκες διαδραμάτισαν όλο και πιο σημαντικό ρόλο στη διεξαγωγή αυτών των επιθέσεων.

Οι γυναίκες έχουν πολλά πλεονεκτήματα στη διεξαγωγή βομβιστικών επιθέσεων αυτοκτονίας, συμπεριλαμβανομένης της ικανότητας να κρύβουν εκρηκτικά κάτω από πιο ογκώδη ρούχα και να φαίνονται λιγότερο ύποπτες από τους άνδρες. Οι Weinberg&Eubank (2011) διαπιστώνουν ότι παρά τη συμμετοχή των γυναικών στην τρομοκρατία, τα οφέλη για τις γυναίκες γενικά ήταν περιορισμένα και η χειραφέτηση των γυναικών συχνά υστερούσε σε σχέση με τις υποσχέσεις που δέχονταν οι γυναίκες πριν από την απόφαση συμμετοχής στον πόλεμο. Επίσης, τα κίνητρα για τις γυναίκες βομβιστές αυτοκτονίας είναι συχνά προσωπικά, όπως ο βιασμός και η σεξουαλική ταπείνωση από μέλη του στρατού, η προσωπική εκδίκηση ή η παραβίαση των παραδοσιακών κοινωνικών αξιών.

Επιπλέον, σύμφωνα με τους Nnam, Arua και Otu (2018) η χρήση γυναικών και παιδιών σε βομβιστικές επιθέσεις αυτοκτονίας είναι κοινό χαρακτηριστικό των τρομοκρατικών ομάδων. Αυτές οι κατηγορίες ανθρώπων έχουν και εξακολουθούν να διαδραματίζουν εξέχοντα ρόλο σε μια σειρά από εκστρατείες τρομοκρατίας σε όλο τον κόσμο. Η έρευνα δείχνει ότι, για παράδειγμα, οι γυναίκες ήταν ενεργά μέλη τρομοκρατικών οργανώσεων όπως η EuskadiTaAskatasuna (ETA), ο Ιρλανδικός Δημοκρατικός Στρατός (IRA), οι Ιταλικές Ερυθρές Ταξιαρχίες (IRD) και οι Τίγρεις του Ταμίλ. Ακόμα, γυναίκες εμφανίζονταν στις Επαναστατικές Ένοπλες Δυνάμεις της Κολομβίας (FARC), στη Φράξια του Κόκκινου Στρατού στη Γερμανία και σε τσετσενικές αυτονομιστικές ομάδες. Έπαιξαν επίσης διάφορους ρόλους στον παλαιστινιακό αγώνα για την απελευθέρωση.

Στη μελέτη των Nnam, Arua και Otu (2018), η οποία επικεντρώνεται στη Νιγηρία, αναφέρουν ότι η τρομοκρατική ομάδα ΜπόκοΧαράμ χρησιμοποιεί γυναίκες και παιδιά για να πραγματοποιήσει τις επιθέσεις της στη Νιγηρία. Η ομάδα είναι υπεύθυνη για μια σειρά τρομοκρατικών επιθέσεων από το 2009, χρησιμοποιώντας τόσο συμβατικά όσο και μη συμβατικά όπλα για να τρομοκρατήσει και να σκοτώσει ευάλωτους πολίτες. Η νιγηριανή κυβέρνηση έχει κηρύξει κατάσταση έκτακτης ανάγκης και πόλεμο κατά της τρομοκρατίας στις πληγείσες πολιτείες, με αποτέλεσμα ανταλλαγή πυρών μεταξύ της ομάδας και της κυβέρνησης. Ωστόσο, η ομάδα έχει καταφύγει σε πιο βίαια μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της απαγωγής και της στρατολόγησης γυναικών και παιδιών στην τρομοκρατία.

Η χρήση γυναικών και παιδιών σε εξτρεμιστικές τρομοκρατικές επιχειρήσεις της

ΜπόκοΧαράμ στη Νιγηρία έχει τις ρίζες της σε πατριαρχικούς και πολιτικούς παράγοντες(Nnam, Arua&Otu, 2018). Οι γυναίκες και τα παιδιά εξαναγκάζονται και υποβάλλονται σε διαδικασίες που μειώνουν τη γνωστική λογική, την κριτική σκέψη, τον αυτοέλεγχο και τη θέλησή τους να αντισταθούν στην τρομοκρατία. Η αυξανόμενη χρήση γυναικών ως βομβιστές αυτοκτονίας από την ομάδα ισοδυναμεί με «θηλυκοποίηση του τρόμου» στη Νιγηρία. Η πατριαρχική φύση της νιγηριανής κοινωνίας εκμεταλλεύεται τρομοκράτες για να κατηχήσουν και να ελέγξουν ευάλωτες γυναίκες και παιδιά (Nnam, Arua&Otu, 2018).

Σχετικά με τη συμμετοχή των παιδιών στην τρομοκρατία, παρατηρείται μια ανησυχητική τάση, καθώς τα παιδιά στρατολογούνται όλο και περισσότερο από τρομοκρατικές ομάδες για να υπηρετήσουν ως μαχητές. Συγκεκριμένα, εκτιμάται ότι το 2010 υπήρχαν περίπου 300.000 παιδιά κάτω των 18 ετών που εμπλέκονταν σε ένοπλες συγκρούσεις σε όλο τον κόσμο(Singer, 2010). Αυτή η εκμετάλλευση παιδιών παρέχει στους ηγέτες των τρομοκρατικών οργανώσεων μια βολική και οικονομικά αποδοτική πηγή νεοσυλλέκτων, προσφέροντάς τους νέες ευκαιρίες να πραγματοποιήσουν επιθέσεις εναντίον των εχθρών τους.

Η εμπλοκή παιδιών στρατιωτών είχε επίσης παρατηρηθεί στις έντονες μάχες που είχαν λάβει χώρα στη Φαλούτζα, την καρδιά των ριζοσπαστικών σουνιτικών ομάδων. Πεζοναύτες που συμμετείχαν στην επίθεση του Νοεμβρίου 2004 στην πόλη ανέφεραν ότι πυροβολήθηκαν από «δωδεκάχρονους οπλισμένους με τουφέκια εφόδου». Οι ριζοσπαστικές ισλαμικές οργανώσεις όπως η Παλαιστινιακή Ισλαμική Τζιχάντ και η Χαμάςέφτασαν στο σημείο να στρατολογούν παιδιά ηλικίας δεκατριών ετών για να πραγματοποιήσουν βομβιστικές επιθέσεις αυτοκτονίας και παιδιά ηλικίας έντεκα ετών και άνω χρησιμοποιήθηκαν για λαθρεμπόριο όπλων και εκρηκτικών (Gray&Matchin,2008). Από την αναζωπύρωση της ισραηλινο-παλαιστινιακής σύγκρουσης το 2000, υπήρξαν τουλάχιστον τριάντα περιπτώσεις νεαρών που διεξήγαγαν βομβιστικές επιθέσεις αυτοκτονίας. Στη Βόρεια Ιρλανδία, ο Real IRA, ένας συνασπισμός αντιφρονούντων τρομοκρατών του IRA, στρατολόγησε αγόρια ηλικίας δεκατεσσάρων και δεκαέξι ετών στα τέλη της δεκαετίας του 1990. Ο νεότερος γνωστός τρομοκράτης ήταν ένα εννιάχρονο αγόρι από την Κολομβία, το οποίο εστάλη από τον Εθνικό Απελευθερωτικό Στρατό για να βομβαρδίσει ένα εκλογικό κέντρο το 1997. Το 2003, οι FARC χρησιμοποίησαν ένα δεκάχρονο για να πραγματοποιήσει βομβιστική επίθεση σε ένα στρατιωτικό σημείο ελέγχου (Singer, 2010).

2.3.1 Τα Κίνητρα των Γυναικών και των Παιδιών για Συμμετοχή στην Τρομοκρατία

Η κοινωνική αντίληψη σχετικά με το ρόλο των γυναικών και των παιδιών συνδέεται συχνά με τη φροντίδα και την αγνότητα, ενώ οι άνδρες συνδέονται με τη βία. Αυτή η κατηγοριοποίηση του ρόλου του φύλου θέτει προκλήσεις για την κατανόηση της πιθανής απειλής που αποτελούν οι γυναίκες τρομοκράτες (Γιαννόπουλος,2010). Οι γυναίκες που παρουσιάζουν αποκλίσεις συμπεριφοράς έχουν ιστορικά θεωρηθεί ότι έχουν κάποια μορφή νοητικής αναπηρίας. Ο CesareLombroso και ο SigmundFreud απέδωσαν την παρέκκλιση των γυναικών σε εγγενείς σωματικές ή ψυχικές ελλείψεις. Η κυρίαρχη αντίληψη των φυσιολογικών γυναικών επικεντρωνόταν γύρω από τη γαλουχητική και υποχωρητική φύση τους. Ακόμη και στη φρίκη του Ολοκαυτώματος, οι βίαιες ενέργειες των γυναικών θεωρούνταν απαράδεκτες. Η άποψη ότι οι γυναίκες θεωρούνται ως το πιο ευαίσθητο φύλο εξακολουθεί να υφίσταται και όταν οι γυναίκες χαρακτηρίζονται ως τρομοκράτες, δημιουργείται μια αυξημένη αίσθηση έκπληξης στην κοινωνία (Lilly, Cullen, &Ball, 2011).

Οι λόγοι για τους οποίους τα άτομα εντάσσονται σε τρομοκρατικές οργανώσεις και πραγματοποιούν επιθέσεις αυτοκτονίας είναι πολύπλευροι και περιλαμβάνουν πολιτικούς, κοινωνικούς, ψυχολογικούς και πολιτιστικούς παράγοντες. Αυτά τα κίνητρα διαφέρουν από άτομο σε άτομο και από τρομοκρατική ομάδα σε ομάδα(Buchanan, 2020). Προκειμένου οι τρομοκράτες να ενσωματωθούν αποτελεσματικά σε μια οργάνωση, τα κίνητρά τους πρέπει να είναι σύμφωνα με τις ιδεολογίες και τις δραστηριότητες της ομάδας.

Τα κίνητρα για εμπλοκή σε τρομοκρατικές δραστηριότητες μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε τρεις κύριες ομάδες: ορθολογικά, ψυχολογικά και πολιτισμικά. Το ορθολογικό κίνητρο περιλαμβάνει τη στάθμιση των πλεονεκτημάτων και των μειονεκτημάτων της ένταξης σε μια τρομοκρατική οργάνωση, ενώ τα ψυχολογικά κίνητρα επικεντρώνονται γύρω από την επιθυμία να ανήκεις σε μια ομάδα που μοιράζεται παρόμοιες πεποιθήσεις(Buchanan, 2020). Τα πολιτισμικά κίνητρα είναι σημαντικά για την ενίσχυση της αίσθησης του ανήκειν και της ταύτισης μεταξύ των μελών. Η θρησκεία συχνά χρησιμεύει ως ισχυρός καταλύτης για τρομοκρατικές δραστηριότητες λόγω των βαθιά ριζωμένων αξιών και πεποιθήσεών της. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι τα άτομα σε μια τρομοκρατική οργάνωση μπορεί να έχουν πολλαπλά κίνητρα και ένα ευρύ φάσμα ατομικών και οργανωτικών ιδεολογιών και κινήτρων διαμορφώνει την εμφάνιση

τρομοκρατικών ενεργειών (Spindlove&Simonsen, 2013).

Για τους Dalton και Asal (2011)η εμπλοκή γυναικών σε τρομοκρατικές ομάδες είναι ένα σύνθετο φαινόμενο που δεν έχει ερευνηθεί ευρέως. Η μελέτη τους εξέτασε την επιρροή των χαρακτηριστικών της χώρας και της οργάνωσης στην τάση μιας τρομοκρατικής ομάδας να εμπλέκει γυναίκες σε βίαιες επιθέσεις. Διαπιστώνουν ότι η εμπλοκή των γυναικών στην τρομοκρατία μπορεί να υποκινείται από εμπειρίες από την παιδική ηλικία, τον εξαναγκασμό και την επιθυμία να επιτύχουν ένα μεγαλύτερο κοινωνικό αγαθό ή την ισότητα των φύλων. Οι τρομοκρατικές οργανώσεις μπορεί να περιλαμβάνουν γυναίκες σε τακτικές επιχειρήσεις για τις μαχητικές τους ικανότητες, την ικανότητά τους να πραγματοποιούν επιθέσεις αυτοκτονίας, να στρατολογούν νέα μέλη και να παρέχουν υλικοτεχνική υποστήριξη. Ακόμα συμπεραίνουν ότι τα κοινωνικά δικαιώματα των γυναικών, το μορφωτικό επίπεδο και το μέγεθος και η ηλικία των τρομοκρατικών οργανώσεων ήταν σημαντικοί προγνωστικοί παράγοντες για τη συμμετοχή τους σε τρομοκρατικές δραστηριότητες (Bodziany&Netczuk-Gwoździewicz,2021).

Επίσης, έρευνα που διεξήχθη σχετικά με τη συμμετοχή γυναικών ως βομβιστές αυτοκτονίας, κατέληξε με δύο αντικρουόμενα επιχειρήματα να προκύπτουν σχετικά με τον ρόλο τους σε τρομοκρατικές οργανώσεις (Weinberg&Eubank,2011). Το πρώτο επιχείρημα δίνει έμφαση στην επιρροή του πολιτισμού, υποδηλώνοντας ότι καθορίζει το επίπεδο πρόσβασης των γυναικών σε τρομοκρατικές ομάδες. Το δεύτερο επιχείρημα υποστηρίζει ότι η στρατηγική παίζει πιο σημαντικό ρόλο στον καθορισμό των επιπέδων συμμετοχής. Και τα δύο επιχειρήματα εξετάζουν το πολιτισμικό περιβάλλον στο οποίο βρίσκονται οι γυναίκες, με τα παραδοσιακά και πατριαρχικά πρότυπα να επιβάλλουν περιορισμούς στη συμμετοχή των γυναικών. Ωστόσο, καθώς οι κανόνες φύλου γίνονται λιγότερο περιοριστικοί, οι γυναίκες αποκτούν την ελευθερία να επιλέγουν τους λόγους και τον τρόπο με τον οποίο επιθυμούν να εμπλακούν (Yuval-Davis, 2004).

Η μελέτη των Bodziany και Netczuk-Gwoździewicz (2021) στοχεύει στην περιγραφή της θηλυκής πλευράς της τρομοκρατίας που εκλαμβάνεται ως κοινωνικό φαινόμενο που προκύπτει από μια σειρά από διάφορους παράγοντες (κοινωνικούς, οικονομικούς, πολιτικούς, πολιτιστικούς και θρησκευτικούς). Επικεντρώνεται στην αιτιολογία του φαινομένου και παρουσιάζει την ιδιαιτερότητά του με βάση μια μελέτη περίπτωσης τεσσάρων γεωγραφικά και πολιτικά διαφοροποιημένων τρομοκρατικών οργανώσεων σε διαφορετικές περιοχές του κόσμου και γίνεται ανάλυση ομάδων όπως οι Απελευθερωτικοί Τίγρεις του Ταμίλ (LTTE) στη Σρι Λάνκα, οι Επαναστατικές Ένοπλες Δυνάμεις της Κολομβίας (Fuerzas Armadas Revolucionarias de Colombia- FARC), μια

ομάδα Τσετσένων αυτονομιστών που συνδέονται με την ιδέα του Εμιράτου του Καυκάσου (KavkazskiyEmirat).

Οι Απελευθερωτικοί Τίγρεις του Ταμίλ (LTTE) είναι μια στρατιωτική ομάδα που πολέμησε για την ανεξαρτησία των Ινδουιστών Ταμίλ στη Σρι Λάνκα. Η οργάνωση των LTTE ήταν μοναδική στη χρήση γυναικών σε τρομοκρατικές εκστρατείες, με τις γυναίκες τρομοκράτες να πραγματοποιούν περίπου το 30-40% των βομβιστικών επιθέσεων αυτοκτονίας, συμπεριλαμβανομένης της πιο γνωστής που σκότωσε τον πρωθυπουργό της Ινδίας, Ρατζίβ Γκάντι (Yass,2014). Τα κίνητρα των γυναικών που εντάχθηκαν στις LTTE ποικίλλουν, με ορισμένες να εντάσσονται οικειοθελώς, ενώ άλλες αναγκάζονται να ενταχθούν λόγω διαφόρων παραγόντων, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής εκμετάλλευσης από στρατιώτες. Στην οργάνωση επιβλήθηκε σκληρή πειθαρχία, με απαγορευμένα το αλκοόλ, τα ναρκωτικά και τις σχέσεις. Όλα τα μέλη της οργάνωσης έπρεπε να φορούν κάψουλα κυανίου στο λαιμό τους σε περίπτωση σύλληψης. Μετά την ένταξη στην οργάνωση, δεν υπήρχε καμία πιθανότητα επιστροφής σε μια κανονική ζωή(Herath, 2012).

Επιπροσθέτως, η συμμετοχή των Κολομβιανών γυναικών στις FARC είναι ένα σύνθετο ζήτημα, με τις εκτιμήσεις να υποδηλώνουν ότι οι γυναίκες αποτελούν μεταξύ 30-40% των μελών της μαρξιστικής πολιτοφυλακής. Η πλειοψηφία των γυναικών μαχητών είναι κάτω των 25 ετών και η οργάνωση στρατολογούσε πρόθυμα μικρά κορίτσια για να υποβληθούν σε κατάλληλη εκπαίδευση (Herrera&Porch, 2008). Οι γυναίκες θεωρούνται ότι έχουν υψηλή επιχειρησιακή αξία, καθώς είναι καλύτερες κατάσκοποι και μπορούν να αποκτήσουν πιο εύκολα τις απαραίτητες πληροφορίες. Ωστόσο, οι γυναίκες έπρεπε επίσης να επιδείξουν απόλυτη αφοσίωση στον οργανισμό με αντάλλαγμα την ισότητα των φύλων. Οι λόγοι για τη συμμετοχή των Κολομβιανών γυναικών στον ένοπλο αγώνα πρέπει επίσης να βρεθούν στις ατομικές τους εμπειρίες, με πολλές γυναίκες να εντάσσονται λόγω προσωπικών προβλημάτων όπως οικογενειακά ζητήματα, φόβος βιασμού, βία, έλλειψη προοπτικών και πλήξη. Η FARC παρέχει ίση και δωρεάν πρόσβαση στην εκπαίδευση και για τα δύο φύλα, δίνοντας στις γυναίκες την ευκαιρία για αυτοεκπλήρωση, ανάπτυξη και κανονική μεταχείριση. Ωστόσο, η ισότητα των φύλων στις Επαναστατικές Ένοπλες Δυνάμεις σημαίνει έλλειψη εύνοιας και σεξουαλική εκμετάλλευση που λαμβάνει χώρα στις FARC(Sanín&CarranzaFranco, 2017).

Επίσης, στους Τσετσένους τρομοκράτες, οι γυναίκες γίνονται Μαύρες Χήρες, αναζητώντας εκδίκηση για την απώλεια των αγαπημένων τους στον πόλεμο. Αυτές οι γυναίκες εντάσσονται στις τάξεις των τρομοκρατών με τη θέλησή τους και είναι ικανές να

θυσιάσουν τη ζωή τους (Speckhard&Akhmedova, 2006). Οι Τσετσένες «Μαύρες Χήρες» είναι γυναίκες που έγιναν βομβιστές αυτοκτονίας ως απάντηση στο τραύμα που προκλήθηκε από τον Δεύτερο Πόλεμο της Τσετσενίας, όπου οι σύζυγοι ή άνδρες συγγενείςαυτών των γυναικών χάθηκαν σε μάχες εναντίον των ρωσικών δυνάμεων ασφαλείας κατά τη διάρκεια του πολέμου. Ένα άλλο γεγονός, που ενίσχυσε τη συμμετοχή των εν λόγω γυναικών στην τρομοκρατία ήταν η πολιορκία του θεάτρου της Μόσχας το 2002 από Τσετσένους τρομοκράτες έληξε με το θάνατο 41 Τσετσένων και 129 ομήρων, οι περισσότεροι από τους οποίους πέθαναν από τη χρήση αερίου ύπνου από τις ρωσικές δυνάμεις. Οι Μαύρες Χήρες έχουν πραγματοποιήσει 27 επιθέσεις αυτοκτονίας, σκοτώνοντας 955 ανθρώπους και τραυματίζοντας 2.066. Οι γυναίκες είναι συχνά κάτω των 30 ετών και η εμπλοκή τους στην τρομοκρατία οφείλεται σε τραύμα και απόγνωση, καθώς και σε χειραγώγηση και θρησκευτική κατήχηση. Ο βιασμός και η απώλεια αγαπημένων προσώπων είναι μεταξύ των λόγων για τους οποίους νεαροί Τσετσένοι εγκαταλείπουν τη ζωή τους για να γίνουν τρομοκράτες. Οι Μαύρες Χήρες δεν αντιμετωπίζονται ως πρότυπα, αλλά μάλλον ως απώλεια για όλη την Τσετσενία(Bodziany&Netczuk-Gwoździewicz, 2021, 11).

Όσον αφορά την περίπτωση των παιδιών, οι τρομοκρατικές οργανώσεις στρατολογούν παιδιά λόγω της ευαλωτότητάς τους, του εντυπωσιασμού τους και της ικανότητάς τους να προσεγγίζουν στόχους. Τα παιδιά χρησιμοποιούνται τόσο για τακτικούς όσο και για στρατηγικούς λόγους και η νεότητά τους φέρνει ορισμένα πλεονεκτήματα στις επιχειρήσεις. Η διαδικασία στρατολόγησης περιλαμβάνει μια πολύπλοκη αλληλεπίδραση κοινωνικών, πολιτιστικών και προσωπικών παραγόντων, συμπεριλαμβανομένων των θρησκευτικών κινήτρων, των οικονομικών κινήτρων και των εκπαιδευτικών θεσμών. Τα παιδιά που μεγαλώνουν σε ζώνες συγκρούσεων και προσφυγικούς καταυλισμούς μπορεί να μην βλέπουν άλλο τρόπο να βοηθήσουν τις οικογένειές τους να ξεφύγουν από τα δεινά τους και είναι πιο επιρρεπή σε αυτές τις τακτικές στρατολόγησης(Browne, 2018).

Οι τρομοκρατικές οργανώσεις που δίνουν προτεραιότητα σε εγχώρια ζητήματα ή έχουν κοσμικούς δεσμούς τείνουν να προσελκύουν γυναίκες περισσότερο από εκείνες με παγκόσμια εστίαση ή θρησκευτικές πεποιθήσεις. Η συμμετοχή των γυναικών σε αυτές τις ομάδες σχετίζεται με τον περιθωριακό τους ρόλο στην κοινωνία, τις διακρίσεις που έχουν τις ρίζες τους στη θρησκεία και την επιθυμία για εκδίκηση ή εξουσία(Harries-Jenkins, 2002). Η «θηλυκοποίηση της τρομοκρατίας» είναι μια περίπλοκη και αυξανόμενη ανησυχία που λαμβάνει υπόψη κοινωνικούς, οικονομικούς, πολιτικούς, θρησκευτικούς και

πολιτιστικούς παράγοντες (Berko, 2016). Οι εγχώριες οργανώσεις αμφισβητούν τους παραδοσιακούς ρόλους των φύλων και δημιουργούν ένα περιβάλλον χωρίς αποκλεισμούς όπου οι γυναίκες έχουν την ελευθερία να συμμετέχουν με οποιαδήποτε ιδιότητα. Οι γυναίκες είναι πρόθυμες να πάρουν τα όπλα και να κάνουν την απόλυτη θυσία για να συμβάλουν στη βελτίωση της κοινωνίας.

2.4 Οι Γυναίκες και τα Παιδιά και ο ρόλος τους στη τρομοκρατία

Οι γυναίκες σπάνια αναφέρονται σε επιχειρησιακούς ηγετικούς ρόλους σε τρομοκρατικές οργανώσεις. Ωστόσο, υπάρχουν και οργανώσεις όπου οι γυναίκες αναλαμβάνουν αυτούς τους ρόλους. Οι Cragin και Daly (2009) επισημαίνουν ότι «οι αριστερές ομάδες επιτρέπουν στις γυναίκες να αγωνίζονται και να αναλαμβάνουν λειτουργικούς ρόλους που αντικατοπτρίζουν τις προσδοκίες της κοινωνίας για τις γυναίκες γενικά». Η Φράξια του Κόκκινου Στρατού (RAF), γνωστή και ως συμμορία Baader-Meinhof, ήταν μια δυτικογερμανική τρομοκρατική οργάνωση που δημιουργήθηκε στα τέλη της δεκαετίας του 1960. Αυτή η τρομοκρατική ομάδα αποτελούνταν εν μέρει από γυναίκες και σχετιζόταν με κινήματα νεολαίας στη Γερμανία (Cragin&Daly, 2009, σ.5). Όταν γίνεται προσπάθεια να κατανοηθεί τι παρακινεί τις γυναίκες να εμπλακούν σε τρομοκρατία αυτοκτονίας και συχνά να γίνουν ηγέτες αυτών των οργανώσεων, υπολογίζονται συγκεκριμένες θεωρίες. Αρχικά οι γυναίκες συμμετέχουν σε μια κουλτούρα στην οποία γίνονται αποδεκτές και έχουν την εξουσία να συμμετέχουν. Μια εναλλακτική θεωρία είναι ότι εάν μια ομάδα αισθάνεται ότι χρειάζεται επιπλέον μέλη και προσφέρει στις γυναίκες περισσότερα οφέλη από το κόστος συμμετοχής, οι γυναίκες θα ενταχθούν.

Οι γυναίκες με υψηλότερα επίπεδα αναπηρίας έχουν υψηλότερα ποσοστά συμμετοχής. Αυτό υποστηρίζει τα ποσοστά συμμετοχής των γυναικών λόγω της χαμηλής δυσπιστίας προς το κράτος και δείχνει πόσο εύκολα οι ομάδες μπορούν να χειραγωγήσουν τις γυναίκες ώστε να ενταχθούν στις οργανώσεις τους (Bloom,2015). Αυτά τα αποτελέσματα είναι επίσης η ισχυρότερη άμεση απόδειξη για το πολιτιστικό επιχείρημα που προβλέπει ότι οι γυναίκες θα αυξήσουν τα επίπεδα συμμετοχής τους ως έθνος. Ένα δεύτερο εύρημα που υποστηρίζει το στρατηγικό επιχείρημα είναι η υψηλή χρήση βομβών με τη χρήση ζώνης, που ευθύνεται για το 80% των γυναικείων αυτοκτονιών. Αυτό υποστηρίζει το επιχείρημα και των δύο στρατηγικών θεωρητικών ότι οι ομάδες χρησιμοποιούν τις γυναίκες επειδή τις αντιπαθούν και μπορούν εύκολα να κρύψουν εκρηκτικά. Επιπλέον, γυναίκες και παιδιά φαίνεται να έχουν τοποθετηθεί σε πολύ

συγκεκριμένους τακτικούς ρόλους, σε αντίθεση με τους άνδρες, που χρησιμοποιούσαν βόμβες μόνο στο 33% των περιπτώσεων. Οι τρομοκράτες είναι θανατηφόρα ευέλικτοι και εφευρετικοί. Ένα άτομο που φοράει βόμβα είναι πολύ πιο επικίνδυνο και πολύ πιο δύσκολο να αμυνθεί από ένα χρονομετρημένο μηχανισμό που αφήνεται να εκραγεί σε μια αγορά. Αυτό το σύστημα ανθρώπινων όπλων μπορεί να πραγματοποιήσει αλλαγές της τελευταίας στιγμής με βάση την ευκολία προσέγγισης, την έλλειψη ή την πυκνότητα των ανθρώπων και τα μέτρα ασφαλείας που υπάρχουν (Banks, 2019).

Τέλος, ενώ οι άνδρες είναι οι πρώτοι που κινητοποιούνται σε εκστρατείες αυτοκτονίας και η δραστηριότητά τους αυξάνεται εκθετικά, οι γυναίκες και τα παιδιά αναπτύσσονται αργότερα, αφού η μείωση των μελών ή οι προσπάθειες κατά της τρομοκρατίας έχουν αποθαρρύνει τη συμμετοχή των ανδρών. Εξετάζοντας την αναλογία γυναικών προς άνδρες, η υποσαχάρια Αφρική έχει το υψηλότερο ποσοστό με 30%, ακολουθούμενη από τη Ρωσία και τις πρόσφατα ανεξάρτητες χώρες με 28%. Αν και αυτό μπορεί να οφείλεται σε συγκεκριμένες πολιτιστικές σφαίρες που ενδυναμώνουν τις γυναίκες, οι περιορισμοί και οι τάσεις που παρατηρούνται στις σχέσεις με την υποσαχάρια Αφρική υποστηρίζουν το στρατηγικό επιχείρημα (Herath, 2012).

Τα τελευταία χρόνια, οι άνδρες αναμφίβολα κυριαρχούν στις τάξεις των τρομοκρατών. Οι γυναίκες και τα παιδιά, παρόλο που συνήθως παρουσιάζονται ως θύματα, παίζουν σημαντικό ρόλο στα τρομοκρατικά κινήματα.Η χρήση γυναικών και παιδιών σε βομβιστικές επιθέσεις αυτοκτονίας είναι κοινό χαρακτηριστικό των τρομοκρατικών ομάδων. Αυτές οι κατηγορίες ανθρώπων έχουν και εξακολουθούν να διαδραματίζουν εξέχοντα ρόλο σε μια σειρά από εκστρατείες τρομοκρατίας σε όλο τον κόσμο. Τα τρομοκρατικά χτυπήματα γίνονται όλο και πιο συχνά με τη συμμετοχή γυναικών και παιδιών (Zedalis, 2004).

Η ένταξη των γυναικών και των παιδιών σε αυτό το πλαίσιο είναι σημαντική λόγω της ιδιότητας τους ως προνομιούχων μη μαχητών (Nnam,Arua&Otu,2018). Τα παιδιά προστατεύονται από τις συμφωνίες της Γενεύης και διάφορες διεθνείς συνθήκες. Επιπλέον, η πλειονότητα των κοινωνιών έχει έντονη απέχθεια για την πρόκληση βλάβης σε αυτές τις ομάδες. Ως εκ τούτου, η χρησιμοποίηση γυναικών και παιδιών, είτε εκούσια είτε ακούσια, ως «ανθρώπινες βόμβες» παρέχει σημαντικά πλεονεκτήματα τακτικής και δημιουργεί βαθύτατο σοκ. Σε σύγκριση με ένα αρσενικό άτομο εξοπλισμένο με εκρηκτικά, οι γυναίκες και τα παιδιά μπορούν ευκολότερα να προσεγγίσουν έναν στόχο, να αποφύγουν τον εντοπισμό και να τον αιφνιδιάσουν. Εάν οι δυνάμεις ασφαλείας εντοπίσουν μια γυναίκα ή ένα παιδί βομβιστή, η εξόντωσή τους γίνεται νίκη των

τρομοκρατών στη δημόσια εικόνα. Ένα τέτοιο γεγονός μπορούν να αξιοποιηθούν για προπαγανδιστικούς σκοπούς επ' αόριστον. Στις προσπάθειές τους να μετριάσουν την απειλή που συνιστούν οι γυναίκες και τα παιδιά βομβιστές, οι δυνάμεις ασφαλείας μπορεί μερικές φορές να αντιδρούν υπερβολικά, παρέχοντας ακούσια τροφή για προπαγάνδα που παρουσιάζει το κράτος ως υπεύθυνο για τους θανάτους άοπλων γυναικών και παιδιών (Mroszczyk, 2019).

Οι εξτρεμιστές αποκομίζουν σημαντικά οφέλη από τη χρησιμοποίηση γυναικών ως βομβιστριών αυτοκτονίας. Οι επιθέσεις που πραγματοποιούνται από γυναίκες (και παιδιά) λαμβάνουν περίπου τετραπλάσια κάλυψη από τα μέσα ενημέρωσης σε σύγκριση με εκείνες που εκτελούνται από άνδρες. Τα φαρδιά ρούχα που φορούν οι γυναίκες τους επιτρέπουν να αποφεύγουν τον εντοπισμό τους πιο εύκολα και συχνά υποβάλλονται σε λιγότερο αυστηρούς ελέγχους. Οι γυναίκες διαθέτουν μεγαλύτερη ικανότητα διείσδυσης σε στόχους. Επιπλέον, ορισμένες εξτρεμιστικές ομάδες θεωρούν τις γυναίκες πιο αναλώσιμες από τους άνδρες και η χρήση των κοινωνικών πιέσεων, ιδίως της ντροπής που συνδέεται με τον βιασμό, καθιστά τις γυναίκες πιο ευάλωτες στη χειραγώγηση (Speckhard, 2008).

Επιπλέον, μεγάλη είναι και η συμμετοχή στις επιθέσεις από παιδιά. Μέχρι το 2013, η χρησιμοποίηση παιδιών ως βομβιστών αυτοκτονίας ήταν μια ασυνήθιστη τακτική που χρησιμοποιούσαν οι τρομοκράτες. Αντίθετα, η εστίαση ήταν στην στρατολόγηση των παιδιών ώστε να γίνουν μελλοντικοί μαχητές και να πηγαίνουν οικειοθελώς προς τον θάνατο. Οι βομβιστές αυτοκτονίας χρησίμευαν ως πρότυπα κατά τη ριζοσπαστικοποίηση και τη στρατολόγηση νέων ατόμων (Tin etal., 2021). Για παράδειγμα, τα στρατόπεδα των Ταλιμπάν στο Πακιστάν περιείχαν οπτικοακουστικό υλικό με στόχο τη στρατολόγηση αγοριών, τα οποία περιείχαν αποσπάσματα που απεικόνιζαν βομβιστικές επιθέσεις αυτοκτονίας. Η τάση μετατροπής παιδιών σε βομβιστές αυτοκτονίας έγινε εμφανής στο Πακιστάν στα μέσα της δεκαετίας του 2000, συμπίπτοντας με τις τρομοκρατικές ομάδες που στόχευαν θρησκευτικά σχολεία (madrassas). Επίσης, στη Νιγηρία, η απαγωγή περισσότερων από 200 μαθητριών από την Μπόκο Χαράμ το 2014 αποτέλεσε σημαντικό σημείο καμπής στην επικράτηση των παιδιών βομβιστών αυτοκτονίας στην υποσαχάρια Αφρική.

2.5 Σύνδεση του Θεωρητικού Μέρους με την Περιπτωσιολογική Μελέτη

Η μελέτη μας θα επικεντρωθεί στο Ισλαμικό Κράτος και το πως χρησιμοποιήθηκαν

οι γυναίκες και τα παιδιά από την τρομοκρατική οργάνωση του «ISIS» και πιο συγκεκριμένα σε επιθέσεις αυτοκτονίας, καθώς και τι ρόλους είχαν σε αυτήν. Ο λόγος επικέντρωσης μας στη συγκεκριμένη οργάνωση είναι γιατί υπάρχει μεγάλο κενό στη βιβλιογραφία συγκριτικά με τις άλλες οργανώσεις. Οι υπάρχουσες βιβλιογραφίες (Zedalis, 2004; Yuval-Davis, 2004 ;Weinberg&Eubank,2011;Lilly, Cullen, &Ball, 2011; Dalton&Asal, 2011; Nnam, Arua&Otu, 2018) κάνουν αναφορά στο ρόλο των γυναικών και των παιδιών στις τρομοκρατικές οργανώσεις και σε διάφορες τρομοκρατικές ενέργειες, όπως οι επιθέσεις αυτοκτονίας, αλλά η αναφορά τους για το ISIS δεν είναι επαρκής. Δεδομένου λοιπόν αυτού του γεγονότος, ότι δηλαδή έχουν εντοπιστεί λίγες αξιόλογες ακαδημαϊκές μελέτες για το θέμα που μελετάμε, επιλέξαμε να χρησιμοποιήσουμε ως μεθοδολογία τη μελέτη περιπτώσεων. Παρακάτω θα γίνει μία πιο εκτενής έρευνα στο θέμα του ρόλου των γυναικών και των παιδιών στο Ισλαμικό Κράτος και πιο συγκεκριμένα μέσα στο ISIS.

Ιστορικά, οι γυναίκες που κατοικούσαν στο Ισλαμικό Κράτος στο Ιράκ και τη Συρία (ISIS) εκπλήρωναν κατά κύριο λόγο οικιακά καθήκοντα, αναλαμβάνοντας τους ρόλους συζύγων και μητέρων. Ωστόσο, μια αξιοσημείωτη μεταμόρφωση έχει σημειωθεί τα τελευταία χρόνια, με έναν αυξανόμενο αριθμό γυναικών να εμφανίζονται στην πρώτη γραμμή ως βομβιστές αυτοκτονίας, στρατολογήτριες και μέλη της επίσημης γυναικείας αστυνομικής ταξιαρχίας του ISIS. Αυτή η μελέτη θα εμβαθύνει σε αυτό το φαινόμενο πραγματοποιώντας μια ενδελεχή ανάλυση διαφόρων πηγών. Μέσω αυτής της έρευνας, θα ρίξει φως στην εξέλιξη των ρόλων των γυναικών και των παιδιών εντός του ISIS, εντοπίζοντας την εξέλιξή τους από το παρελθόν στο σήμερα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο – ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Για τις ανάγκες της παρούσας μελέτης χρησιμοποιήθηκε η μελέτη περίπτωσης του ισλαμικού κράτους και η θέση των γυναικών και των παιδιών στον "ISIS".Η ερευνητική μέθοδος γνωστή ως μελέτη περίπτωσης, που χρησιμοποιείται ευρέως στην κοινωνιολογία, την ανθρωπολογία, την ψυχολογία, την εκπαίδευση, τις πολιτικές επιστήμες και την κοινωνική εργασία, επικεντρώνεται σε μια μεμονωμένη περίπτωση και όχι σε έναν πληθυσμό ή δείγμα. Αυτή η προσέγγιση επιτρέπει στον ερευνητή να εμβαθύνει στις περιπλοκές μιας συγκεκριμένης περίπτωσης ή κατάστασης, εξετάζοντας το πλήθος των αλληλεπιδράσεων που λαμβάνουν χώρα μέσα σε αυτήν. Στις αρχικές φάσεις της έρευνας, αυτή η προσέγγιση αποδεικνύεται εξαιρετικά ωφέλιμη καθώς επιτρέπει την εξερεύνηση ιδεών, ενώ ο ερευνητής θέτει ταυτόχρονα τις βάσεις για μια πιο εκτεταμένη μελέτη. Επιπλέον, εμπίπτει στη σφαίρα των ποιοτικών μεθόδων λόγω της εστίασής του σε περιορισμένο αριθμό θεμάτων, της απουσίας συλλογής δεδομένων από μεγάλα ή αντιπροσωπευτικά δείγματα και της αδυναμίας γενίκευσης των ευρημάτων του. Μια επιτυχημένη μελέτη περίπτωσης αποτελείται από πολλαπλά στοιχεία που σκιαγραφούν τα ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν. Επιπλέον, παρέχει επαρκείς λεπτομέρειες για να εξοπλίσει τους αναγνώστες με την ικανότητα να αντιμετωπίζουν συγκρίσιμα προβλήματα. Επιπλέον, περιλαμβάνει το σύνολο της έρευνας του ερευνητή, περιλαμβάνοντας τις προσωπικότητες των ατόμων, τις προκλήσεις που σχετίζονται με τις συγκρούσεις και τη χρονολογική σειρά των γεγονότων (Gerring, 2004).

Ως εκ τούτου, αυτό που ενδιέφερε να εξεταστεί είναι οι ρόλοι που είχαν οι γυναίκες και τα παιδιά στον "ISIS", επίσης εξετάζεται πιο στοχευμένα ο ρόλος των γυναικών και των παιδιών στις επιθέσεις αυτοκτονίας που οργάνωσε η εξεταζόμενη τρομοκρατική οργάνωση. Στο δεύτερο βήμα τα υπό συγκέντρωση δεδομένα αναλύονται αναφορικά με το περιεχόμενο τους προκειμένου να οδηγηθεί η μελέτη στο τρίτο και τελευταίο βήμα που είναι η εξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με τη μελέτη περίπτωσης. Ο συνδυασμός της δευτερογενής έρευνας αλλά και τη μελέτης περίπτωσης που εξετάζεται βοήθησε στην ανάπτυξη μιας σε σχέση με το περιεχόμενο και τα συμπεράσματα της πιο αξιόπιστη ερευνητική διαδικασίας. Δεδομένης της δυσκολίας εύρεσης πρωτογενών δεδομένων μέσω ερωτηματολογίων, συνεντεύξεων που θα ήταν αδύνατο να γίνουν για το παρόν θέμα, ο συνδυασμός δευτερογενών πηγών και της μελέτης περίπτωσης κρίθηκε ως η καλύτερη και πιο αντικειμενική ερευνητική διαδικασία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο – ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΤΟ "ISIS"

4.1 Ο ρόλος των γυναικών και παιδιών στον "ISIS"

Σύμφωνα με τους Bontetal.(2017,10-12) κατά τη περίοδο που έγραψαν το παρόν άρθρο αναφέρουν ότι η τότε εκδίωξη του "ISIS" από τη Μοσούλη αλλά και τις δυνάμεις της Συρίας να βρίσκονταν κοντά στην περιφέρεια ΑρΡακκά, θα οδηγούσε στην αύξηση των μεταναστευτικών κυμάτων προς την Ευρώπη. Η παραπάνω κατάσταση θεωρούν ότι θα αναγκάσει τις χώρες της Ευρώπης, να αυξήσουν τα μέτρα κατά της τρομοκρατίας. Η κατανόηση των εμπειριών και του τρόπου ζωής των συγκεκριμένων ομάδων ανθρώπων, θα βοηθούσε και στη καλύτερη αντιμετώπιση τους. Στα πλαίσια της ανάγκης αυτής οι Bontetal.(2017,10-12)κάνουν μια προσπάθεια να προσδιορίσουν το ρόλο βάση των χαρακτηριστικών τους, των γυναικών και των παιδιών στον "ISIS". Αναφορικά με τις γυναίκες οι βασικές τους ευθύνες σχετίζονται με το να είναι σύζυγοι και μανάδες, να φροντίζουν δηλαδή τον άντρα και τα παιδιά τους. Πέρα όμως από τον παρόν ρόλο οι γυναίκες είχαν το περιθώριο να ασχοληθούν με υποστηρικτικούς ρόλους όπως αυτό της γιατρού, της δασκάλου ή σπουδάζοντας θεολογία επίσης θα μπορούσαν να λειτουργήσουν ως πράκτορες του Al-Khansaa. Πολλές γυναίκες είχαν το ρόλο του στρατολόγου. Αυτό σήμαινε ότι όλες οι γυναίκες δεν βρίσκονταν στα μετόπισθεν, κάποιες είχαν πιο καίριους ρόλους στις ενεργές δράσεις της οργάνωσης. Στον αντίποδα και πάλι με τους Bontetal.(2017,10-14) τα παιδιά προετοιμάζονται αγόρια και κορίτσια από την ηλικία των έξι ετών για τον ευρύτερο σκοπό που έχει θέσει το κράτος. Τα παιδιά αυτά είναι ήδη εκτεθειμένα στη φρίκη του πολέμου, οπότε τους είναι εύκολο να εμπλακούν στη εμπόλεμη δράση της εξεταζόμενης οργάνωσης.

Σύμφωνα με τον Moaveni(2015) η ζωή των γυναικών στον "ISIS" είναι διαφορετική από αυτή των αντρών. Η βασική τους ευθύνη αναφέρεται στη στήριξη των οικογενειών τους. Οι ανύπαντρες γυναίκες που εντάσσονται στον "ISIS" στεγάζονται φυλασσόμενες σε κοιτώνες, μέχρι να βρεθεί ο κατάλληλος σύζυγος για να τον παντρευτούν. Οι γυναίκες πολλές φορές επικοινωνούν με τους μελλοντικούς τους άντρες μέσω κοινωνικών δικτύων. Μόλις παντρευτούν τα ζευγάρια μετακομίζουν μαζί και σε μικρό χρονικό διάστημα αποκτούν παιδιά. Οι παντρεμένες γυναίκες αμέσως μόλις εντάσσονται στον "ISIS" και τους βρίσκεται ασφαλές σπίτι για να κατοικήσει η οικογένεια τους, χωρίζονται από τους συζύγους τους. Η οικογένεια ενώνεται και πάλι αφού ο σύζυγος ολοκληρώσει την εκπαίδευση του. Ανεξάρτητα από τις δυο παραπάνω περιπτώσεις, ο

ρόλος της γυναίκας είναι να υπηρετεί τη κοινωνία και να δουλεύει στα μετόπισθεν. Ο ρόλος της είναι να παντρεύεται να κάνει παιδιά και να υπακούει τον άντρα της. Η γυναίκα κινείται εκτός οικείας μόνο υπό την επίβλεψη του συζύγου της ή άλλου αρσενικού μέλους της οικογενείας της, ενώ είναι υποχρεωμένη να φορά πάντα abaya και niqad. Το ISIS έχει δομηθεί για να διαγράψει τα ατομικά δικαιώματα των γυναικών, με την πλήρη υποταγή τους στο ασφυκτικό οικογενειακό πλαίσιο και τον έλεγχο του συζύγου, και στην ιδεολογία του μισογυνισμού που προωθεί τον ρόλο κάθε γυναίκας αυστηρά ως μητέρα και σιωπηλού παρατηρητή του τι συμβαίνει μέσα σε αυτή την ιδιόμορφη κοινωνία (Huffpost, 2020).

Παρόλα αυτά όπως ήδη αναφέρθηκε παραπάνω πέρα από το βασικό ρόλο των γυναικών που είναι να φροντίζει τον άντρα και τα παιδιά της και να στηρίζει από τα μετόπισθεν τις εν λόγω κοινωνίες, υπάρχουν και πολλοί άλλοι ρόλοι στους οποίους είναι ενεργοί και προσφέρει στο ευρύτερο έργο του “ISIS” προκειμένου να επιτύχει τους στόχους του (Bontetal., 2017). Σύμφωνα με το General Intelligence and Security Service(2016,8) οι γυναίκες του “ISIS” έπαιξαν σημαίνον ρόλο στο να πειστούν πολλές γυναίκες να ταξιδέψουν στη Συρία και να ενταχθούν στην οργάνωση. Οι γυναίκες είχαν σε μεγάλο βαθμό αναλάβει τη προπαγάνδα του “ISIS” εκτός Συρίας, δραστηριότητα που σταδιακά περιορίστηκε δεδομένου ότι τέθηκαν περιορισμοί στη χρήση του διαδικτύου από το γυναικείο πληθυσμό της οργάνωσης. Σε πολύ ειδικές περιπτώσεις οι γυναίκες δεν περιορίζονται στο σπίτι, αυτό γίνεται όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, όταν καλούνται να αναλάβουν ρόλο στην εκπαίδευση, στην υγειονομική περίθαλψη αλλά και στη κατήχηση. Μια γυναίκα έχει δικαίωμα να αφήσει το σπίτι για να σπουδάσει θεολογία.

Επίσης μπορεί να απέχει από τις υποχρεώσεις που έχει ως σύζυγος και μητέρα, αν πρόκειται να λάβει μέρος στην ένοπλη Τζιχάντ, μέσω μιας νόμιμης οδηγίας που αναφέρεται στους κανόνες της οργάνωσης τη φετβά. Σύμφωνα με τον DePriest-Kessler(2022,37-38) οι γυναίκες μπορούν να συμμετέχουν σε βίαιες πράξεις. Οι γυναίκες έχουν το δικαίωμα να ενταχθούν στη ταξιαρχία Al-Khansaa. Η παρούσα είναι μια εξ’ ολοκλήρου γυναικεία οργάνωση που ελέγχει την ηθική των γυναικών και επιδιώκει να ζουν στα πρότυπα που ορίζει ο “ISIS”. Σε πρόσφατο άρθρο του 2017 ο Rumiyah - αξιωματούχος του ISIS δήλωσε ότι οι γυναίκες είχε έρθει η ώρα να πάρουν τα όπλα και να λάβουν μέρος στο Τζιχάντ.

Συνεχίζοντας την αναφορά στη μελέτη των DePriest-Kessler(2022,37-38) αναφέρεται ότι τη τελευταία δεκαετία οι γυναίκες εμπλέκονται όλο και περισσότερο σε βίαιες εξεγέρσεις, αποκτώντας σταδιακά όλο και πιο μάχιμο ρόλο. Οι γυναίκες σταδιακά αποκτούν ρόλο σε όλες και περισσότερες οργανώσεις όπως τη Palestine Liberation

Organization (PLO) και το Baader-Meinhofgroup. Οι γυναίκες λαμβάνουν ρόλο περισσότερο σε εθνο-αποσχιστικές ομάδες παρά σε θρησκευτικές. Η τρομοκρατική ομάδα LiberationTigers of TamilEelam (LTTE) της Σρι Λάνκα χρησιμοποίησε ενεργά τις γυναίκες ως αντάρτες και βομβιστές αυτοκτονίας κατά τις δεκαετίες 1980-1990. Στον αντίποδα η θρησκευτική ομάδα Χαμάς την ίδια περίοδο περιόρισε το ρόλο των γυναικών κυρίως σε βοηθητικούς ρόλους είτε ως πομπούς προπαγάνδας είτε ως υποστηρικτές της οικογένειας και των ηθικών αρχών των εκεί κοινωνιών. Σταδιακά παρατηρείτε ότι ακόμα και στις πιο πατριαρχικές ομάδες όπως είναι η al-Qaeda, ο ρόλος των γυναικών αλλάζει. Στην al-Qaeda οι γυναίκες είχαν παραδοσιακά μη βίαιους ρόλους όντας δασκάλες, μεταφράστριες, διαχειρίστριες των οικονομικών διοργανώτριες εκδηλώσεων της οργάνωσης. Πολύ λίγες γυναίκες είχαν ενεργό ρόλο σε βίαιες πράξεις(Bloom,2015).

Οι DePriest-Kessler(2022,37-39) διαπιστώνουν ότι με τα χρόνια η εμπλοκή των γυναικών στις τρομοκρατικές οργανώσεις γίνεται όλο και πιο έντονη. Το παράδειγμα που δίνουν αναφέρεται σε μια περουβιανή τρομοκρατική οργάνωση την Shining Path η οποία έχει περισσότερες γυναίκες μέλη της κεντρικής της επιτροπής από ότι άντρες, οι περισσότερες έχουν λειτουργήσει ως δασκάλες μεταδίδοντας τις γνώσεις και τη φιλοσοφία της οργάνωσης στα νεαρότερα μέλη, πολλές όμως από αυτές λειτουργούν και ως μαχήτριες. Με βάση τα παραπάνω διαπιστώνεται ότι στον “ISIS” ο ρόλος είναι πιο βοηθητικός σταδιακά όμως αλλάζει, η αλλαγή αυτή σε άλλες τρομοκρατικές οργανώσεις ανά τον κόσμο έχει γίνει πολύ νωρίτερα. Οι γυναίκες αποκτούν ενεργό ρόλο ως μαχήτριες, θεωρούνται ικανές να πλήξουν τον εχθρό με πολλούς και διαφορετικούς τρόπους(Thomas,2021).Σύμφωνα με εκτιμήσεις, το 2018, υπολογίζεται ότι 4.761 γυναίκες, σε σύνολο 41.490 ξένων μαχητών και πολιτών, εντάχθηκαν στο ISIS(Huffpost, 2020).

Σύμφωνα με τους DePriest-Kessler(2022,38) είναι ζωτικής σημασίας για να κατανοηθούν και οι ρόλοι που αναλαμβάνουν, το γιατί οι γυναίκες εντάσσονται σε τρομοκρατικές οργανώσεις. Συγκεκριμένα παρότι πολλές γυναίκες εντάχθηκαν με τη βία σε διάφορες τρομοκρατικές οργανώσεις, υπάρχουν και πολλές που εντάχθηκαν με τη θέληση τους. Ένα παράδειγμα σχετικό δίνεται από τις Bigio&Vogelstein(2019,44) οι οποίοι αναφέρονται στη περίπτωση των γυναικών που προσχωρούν στη Boko Haram στη Νιγηρία, προκειμένου να έχουν τη δυνατότητα να λάβουν εκπαίδευση σχετική με το κοράνι, τη μοναδική δηλαδή εκπαίδευση που προσφέρεται από τη συγκεκριμένη ομάδα που εξουσιάζει στην περιοχή. Τα κορίτσια δεν έχουν τη δυνατότητα να ολοκληρώσουν το γυμνάσιο και να έχουν μια ολοκληρωμένη εκπαίδευση, οπότε αναγκάζονται να ενταχθούν στην παρούσα οργάνωση να αποκτήσουν ενεργό ρόλο για να έχουν έστω μια υποτυπώδη

εκπαίδευση στο κοράνι.

Σύμφωνα με τους DePriest-Kessler(2022,38) οι παράγοντες που ωθούν τις γυναίκες να ενταχθούν στο Ισλαμικό κράτος, αναφέρονται στο αίσθημα απομόνωσης που βιώνουν αλλά και σε κοινωνικά, πολιτιστικά προβλήματα τα οποία τους χαρακτηρίζουν. Η αβεβαιότητα για το που ανήκουν ο φόβος του δυτικού πολιτισμού τις οδηγεί να ενταχθούν στον «ISIS». Σε πολλές δυτικές κοινωνίες, υπάρχουν πολλές κατάφωρες διακρίσεις έναντι των γυναικών, τις αντιμετωπίζουν ως μέλη μιας εθνικής μειονότητας και σε πολλές περιπτώσεις έχουν βιώσει λεκτική ακόμα και σωματική βία. Πολλές μουσουλμάνες βιώνουν διακρίσεις για το ντύσιμο τους. Όλα τα παραπάνω πυροδοτούν το μίσος τους για τη Δύση και τις οδηγούν να ενταχθούν στο χαλιφάτο προκειμένου να εκδικηθούν. Σύμφωνα με τους Saltmankαι Smith(2015,47) οι γυναίκες επιδιώκουν να αποκτήσουν ρόλο στη κοινωνία τους να εκπληρώσουν το θρησκευτικό τους καθήκον. Ο «ISIS» όπως αναφέρουν και πάλι οι Saltmankαι Smith(2015,47) αποτελεί ένα φορέα στρατολόγησης και επιδιώκει να προσελκύσει γυναίκες για να τις χρησιμοποιήσει προς συμφέρον της εκπλήρωσης των στόχων του. Οι γυναίκες προσελκύονται με το κίνητρο της εύρεσης συντρόφου. Οι γυναίκες εντάσσονται στον “ISIS” για να γίνουν νύφες και γυναίκες αγωνίστριες. Υπολογίζεται ότι μέσα στο 2014 ταξίδεψαν περίπου 30 Ευρωπαίες στο Ιράκ και τη Συρία με στόχο να παντρευτούν μέλη του ISIS, αλλά και μέλη άλλων μαχητικών ομάδων.

Σύμφωνα με τους Bontetal.(2017,12-15) τα παιδιά φοιτούν στο δημοτικό σχολείο από την ηλικία των έξι ετών. Ο «ISIS» έχει αλλάξει άρδην τη πρωτοβάθμια εκπαίδευση προσθέτοντας αναλυτικές αναφορές στα διδακτικά εγχειρίδια κάνοντας αυστηρή ερμηνεία του Ισλάμ. Όροι όπως είναι η «πατρίδα» και η «Συρία» έχουν αντικατασταθεί από τους όρους «η γη των μουσουλμάνων» και «ισλαμικό κράτος». Η εκπαίδευση στα δημοτικά γίνεται σε σχέση με το Κοράνι, μαθήματα «Σούννας» αλλά και μαθήματα ιστορίας σχετικά για το χαλιφάτο του Rashidun που αναφέρεται στον 7^{ο} αιώνα. Άλλα μαθήματα που διδάσκονται είναι η αραβική γλώσσα, τα μαθηματικά, η πολεμική τακτική και η γυμναστική. Για τα παιδιά δυτικών μαχητών διδάσκονται τα αγγλικά (National Coordinator for Security and Counterterrorism & General Intelligence and Security Service, 2017,9-11).

Η παρούσα εκπαίδευση χρησιμοποιείται για να κατηχήσει τα παιδιά στην ιδεολογία του “ISIS” και να τους εμφυσήσει με αυτό τον τρόπο το μελλοντικό τους ρόλο που θα σχετίζεται με τη προστασία των συμφερόντων της οργάνωσης. Τα κορίτσια στο σχολείο μαθαίνουν το πώς να υπηρετούν καλύτερα τους μελλοντικούς τους συζύγους (Bont et

al.,2017,12-15).

Τα κορίτσια φορούν μαντίλα από τη Πέμπτη δημοτικού. Όταν βρίσκονται εκτός της οικείας τους οφείλουν να είναι πλήρως καλυμμένα. Τα κορίτσια φτάνοντας στην εφηβεία αναμένεται να παντρευτούν ένα μαχητή του "ISIS". Τα κορίτσια παντρεύονται στην εφηβεία όμως μπορούν να παντρευτούν και από την ηλικία των 9ετών. Ο ρόλος τους μεγαλώνοντας είναι να κάνουν πολλά παιδιά και να στηρίξουν την οικογένεια τους. Τα αγόρια γυμνάζονται επισταμένα, ενώ από την ηλικία των 9ετών μπορούν να σταλούν σε ειδικά στρατόπεδα για να λάβουν πρόσθετη εκπαίδευση (General Intelligence and Security Service,2016,9). Στα στρατόπεδα μαθαίνουν να χρησιμοποιούν πυροβόλα όπλα, αλλά και να πολεμούν σώμα με σώμα. Τα παιδιά βιώνουν ένα πολύ σκληρό τρόπο ζωής. Είναι αντιμέτωπα από πολύ μικρή ηλικία με αεροπορικές επιδρομές, με το πόλεμο ενώ είναι εξοικειωμένα με το θάνατο(National Coordinator for Security and Counterterrorism& General Intelligence and SecurityService, 2017,9-11). Τα παιδιά στα στρατόπεδα όταν οι εκπαιδευτές δεν είναι ευχαριστημένοι από αυτά τα δέρνουν και γενικά τα υποβάλουν σε πολύ άσχημες συνθήκες διαβίωσης. Ο "ISIS" στέλνει όλο και περισσότερα παιδιά στη πρώτη γραμμή και το περιβάλλον του "ISIS" αποτελεί ένα πολύ άσχημο περιβάλλον για να μεγαλώσουν και να βιώσουν μια φυσιολογική παιδική ηλικία(Gan,2019,216).

Επιπλέον, το άρθρο του Dewi(2024) αναφέρει ότι η μελέτη για τις γυναίκες και την τρομοκρατία επικεντρώνεται στα κίνητρα πίσω από τη συμμετοχή τους σε τρομοκρατικές δραστηριότητες. Οι λόγοι για τους οποίους οι γυναίκες εμπλέκονται στην τρομοκρατία ποικίλλουν, συμπεριλαμβάνουν υποκειμενικές ορθολογικές επιλογές, επιθυμία για μαρτυρία και πεποίθηση ότι μια κυβέρνηση-στόχος αξίζει να αντιμετωπιστεί με τρομοκρατικές ενέργειες. Επίσης ρόλο παίζουν και οικονομικοί και κοινωνικοί παράγοντες. Ο συγγραφέας αναλύει ειδικότερα την περίπτωση της Ινδονησίας προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο η ιδεολογία του ISIS ενθαρρύνει τη συμμετοχή των Ινδονήσιων γυναικών και αναλύει τις μορφές και τα πρότυπα εμπλοκής των γυναικών της Ινδονησίας στην τρομοκρατία.

Το ISIS σαν μεγάλη τζιχαντιστική ομάδα χρησιμοποιεί τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για τη διάδοση και τη στρατολόγηση νέων μελών παγκοσμίως, διαθέτοντας σχεδόν το 50% των οικονομικών της σε συμφέροντα των μέσων ενημέρωσης. Το ISIS παράγει ενημερωτικό υλικό με τη μορφή βίντεο, φωτογραφιών και γραπτών που δημοσιεύονται μέσω των επίσημων μέσων του. Η προπαγάνδα που διεξάγεται από το ISIS βασίζεται όχι μόνο σε ριζοσπαστικές ομάδες αλλά και σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης, όπως ιστοσελίδες, Facebook και Twitter. Η ιδεολογία της ομάδας έχει εξαπλωθεί σε πολλές

χώρες μέσω μαζικής προπαγάνδας χρησιμοποιώντας μέσα τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένης της Νοτιοανατολικής Ασίας και της Ινδονησίας (Dewi, 2024).

Το ISIS έχει αλλάξει τις απόψεις του για τον ρόλο των γυναικών στο κίνημα, επιτρέποντάς τους να πάρουν τα όπλα και να συμμετέχουν σε ρόλους μάχης. Αυτή η στρατηγική έχει υιοθετηθεί στην Ινδονησία, όπου ο αριθμός των ανδρών μαχητών του ISIS έχει μειωθεί λόγω τραυματισμών και θανάτων στον πόλεμο. Οι γυναίκες στρατολογούνται ή επηρεάζονται από τρομοκρατικές ομάδες και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, που διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην αύξηση της εμπλοκής τους σε τρομοκρατικές ενέργειες. Υπάρχουν δύο μοτίβα γυναικείων τρομοκρατικών ενεργειών: κοινή δράση και ατομική δράση. Η κοινή δράση περιλαμβάνει φίλους ή οικογένεια, ενώ η ατομική δράση πραγματοποιείται από μοναχικούς λύκους που κινούνται μόνοι τους. Οι εκστρατείες αυτές έχουν ενθαρρύνει την ανάπτυξη τρομοκρατικών ενεργειών στην Ινδονησία. Αυτές οι ενέργειες δεν πραγματοποιούνται μόνο από άνδρες, αλλά και από γυναίκες. Αυτό το φαινόμενο δείχνει ότι οι τρομοκρατικές ενέργειες δεν είναι πλέον συνώνυμες με τον σκληρό και αντρικό κόσμο των ανδρών (Dewi, 2024).

Επίσης, οι Abdullahetal. (2018) αναφέρονται στο μυθιστόρημα Bride of ISIS της Anne Speckhard, το οποίο διερευνά γιατί οι γυναίκες ελκύονται να ενταχθούν σε βίαιες εξτρεμιστικές ομάδες όπως το ISIS. Τα κίνητρα μπορεί να είναι εξωγενή, όπως η τζιχαντιστική προπαγάνδα που υπόσχεται εκδίκηση ή εγγενή, όπως η αίσθηση του ανήκειν και της λύτρωσης. Το τραύμα, όπως ο βιασμός, μπορεί επίσης να παίξει ρόλο στη ριζοσπαστικοποίηση. Ακόμα, το πέπλο, το οποίο παραδοσιακά αντιπροσώπευε τη γυναικεία σεμνότητα και τη θρησκευτική ευλάβεια, έχει αποκτήσει μια νέα συμβολική σημασία ως όριο που χωρίζει τις γυναίκες από την κοινωνία και ενισχύει την ανδρική κυριαρχία. Οι γυναίκες βομβιστές αυτοκτονίας έχουν γκρεμίσει το τυπικό προφίλ ενός βομβιστή αυτοκτονίας, με το πρώτο κορίτσι βομβιστή αυτοκτονίας να είναι μόλις επτά ετών.

Για τους Gan et al. (2019) οι γυναίκες διαδραματίζουν όλο και περισσότερο σημαντικό ρόλο σε τρομοκρατικές οργανώσεις, συμπεριλαμβανομένης της διεξαγωγής επιθέσεων αυτοκτονίας. Αυτή η τάση δεν περιορίζεται σε ομάδες τζιχαντιστών αλλά περιλαμβάνει επίσης αριστερές, αναρχικές οργανώσεις. Ενώ οι άνδρες παραδοσιακά πρωτοστατούν στις επιθέσεις, σημειώθηκε σταδιακή αύξηση των γυναικών που εκτελούν πιο ενεργούς ρόλους στην πρώτη γραμμή, όπως στρατολόγοι ή βομβιστές αυτοκτονίας. Ωστόσο, η μεγάλη πλειοψηφία των γυναικών που εντάσσονται στο ISIS εξακολουθούν να

συνδέονται με το να γίνουν «νύφες τζιχάντ» και να μεγαλώνουν παιδιά (Abdullahetal., 2018).

Ο στρατός των ΗΠΑ ξεκίνησε μια διεθνή εκστρατεία το 2015 για να αντιμετωπίσει την αυξανόμενη απειλή του ISIS, η οποία δημιούργησε πίεση στο ISISγια να εντείνει τις προσπάθειές του για να πολεμήσει εναντίον του συνασπισμού που σχηματίστηκε εναντίον τους (Abdullah et al., 2018). Σταδιακά, το ISIS άρχισε να εισάγει τη χρήση γυναικών στις επιθέσεις του, μια στρατηγική που κορυφώθηκε σημαντικά στη μάχη για τη Μοσούλη το καλοκαίρι του 2017, όταν το ISIS έστειλε αμέτρητες γυναίκες μαχητές να πολεμήσουν ενάντια στις δυνάμεις των ΗΠΑ. Δεν γίνονται όλες οι γυναίκες που εντάσσονται στο ISIS μαχήτριες, καθώς οι γυναίκες παρακινούνται από διάφορους λόγους. Τα κίνητρά τους για να ενταχθούν στο ISIS είναι διαφορετικά και περιλαμβάνουν ιδεολογία, αποξένωση και ανισότητα, ρομαντισμό, επιρροή από ομότιμους και αίσθηση ασφάλειας. Οι γυναίκες εντάσσονται στο ISIS για να έχουν πρόσβαση σε βασικές ανάγκες και ασφάλεια, ειδικά για όσες είναι φτωχές και χήρες (Abdullah et al., 2018).

Επιπροσθέτως, σε άρθρο ηλεκτρονικής εφημερίδας αναφέρεται ότι το ISIS και η Μπόκο Χαράμ έχουν διαφορετική προσέγγιση για τις γυναίκες από τις προηγούμενες γενιές τζιχαντιστών. Οι γυναίκες είναι απαραίτητες για τη δημιουργία μιας λειτουργικής κοινότητας, ακόμη και όταν αντιμετωπίζονται ως ιδιοκτησία των ανδρών, εξακολουθούν να είναι απαραίτητες, όχι μόνο στις οικιακές δουλειές και την κοινωνικοποίηση, αλλά και στο μεγάλωμα των παιδιών, εξ ου και η μεθοδική σύλληψη, επίθεση και υποταγή των γυναικών. Το ISIS και η Μπόκο Χαράμ θέλουν να υποδουλώσουν τις γυναίκες και να τις ενσωματώσουν στην καθημερινή ζωή των περιοχών που κυβερνούν, υποβάλλοντάς τες σε ασφυκτικούς περιορισμούς που έχουν οδηγήσει πολλές από αυτές στα όρια της αυτοκτονίας. Το ISIS καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να αποδείξει ότι η μεταχείριση των γυναικών, συμπεριλαμβανομένης της πώλησης τους ως σκλάβων, είναι σύμφωνη με τον ισλαμικό νόμο. Όπως λένε: «Θα κατακτήσουμε τη Ρώμη σας, θα σπάσουμε τους σταυρούς σας και θα υποδουλώσουμε τις γυναίκες σας, με την άδεια του Αλλάχ». Γυναίκες από τη μειονότητα των Γεζίντι που κατάφεραν να ξεφύγουν από το ISIS περιγράφουν πώς στάλθηκαν σε στρατόπεδα σκλάβων μαζί με εκατοντάδες άλλες γυναίκες. Εκεί, παρατάχθηκαν σε ομάδες και οι επιλέχθηκαν, είτε για γάμο είτε για σεξουαλική σκλαβιά (iefimerida, 2015).

4.2 Ο ρόλος των γυναικών και παιδιών στις επιθέσεις αυτοκτονίας του «ISIS»

Οι γυναίκες τρομοκράτες που λαμβάνουν μέρος σε επιθέσεις αυτοκτονίας σε κοινωνίες πιο πατριαρχικές που έχουν πιο περιορισμένο ρόλο θεωρούνται πιο αδίστακτες και ευρύτερα επικίνδυνες(Thomas,2021). Ο ρόλος τους έρχεται πολλές φορές σε αντίθεση με το ρόλο που τους επιτρέπεται να έχουν στη κοινωνία. Παρά τις πατριαρχικές ρίζες πολλών τρομοκρατικών ομάδων που προέρχονται από τη Μέση Ανατολή πολλές οργανώσεις όπως το Syrian Socialist National Party (SSNP) και το KurdistanWorkers' Party (PKK) χρησιμοποιούν τις γυναίκες σε μια σειρά επιθέσεων ανάμεσα σε αυτές και σε επιθέσεις αυτοκτονίας(Thomas,2021).

Σε πρόσφατες τρομοκρατικές ενέργειες σε διάφορες τρομοκρατικές ενέργειες σε μεγάλες πόλεις της Ευρώπης διαπιστώθηκε ότι για ακόμα μια φορά οι δράστες ήταν άντρες κυρίως νέοι. Αυτό είναι το κλασσικό μοτίβο που ακολουθεί ο "ISIS". Σταδιακά όμως τα τελευταία χρόνια οι αντιτρομοκρατικοί φορείς εντοπίζουν να γεννιέται μια νέα απειλή η οποία προέρχεται από το Ισλάμ και στοχεύει να δυσκολέψει ακόμα περισσότερο τη ζωή των δυτικών. Παρότι το ποσοστό παραμένει μικρό οι γυναίκες και τα παιδιά αποκτούν σταδιακά ενεργό ρόλο σε επίπεδο τρομοκρατικών δράσεων (Speckhard & Ahajkovci,2017,2-10). Όλο και περισσότερες γυναίκες αλλά και παιδιά συμμετέχουν σε βομβιστικές επιθέσεις ενώ συμμετέχουν και σε επιθέσεις αυτοκτονίας. Οι Speckhard και Ahajkovci(2017,2-10) αναφέρουν ότι οι βρετανοί στρατιώτες έχουν την οδηγία να σκοτώνουν πρώτα τις γυναίκες τρομοκράτες δεδομένου ότι έχουν, πιο ισχυρό χαρακτήρα, είναι πιο φανατισμένες ενώ είναι πιο ικανές και έξυπνες.

Παρότι ο «ISIS» θεωρεί ότι οι επιθέσεις πρέπει να είναι αντρική υπόθεση, δεδομένου ότι οι άντρες είναι πιο θαρραλέοι, πιο επιθετικοί, πιο βίαιοι, πιο δυνατοί και παρότι οι περισσότερες τρομοκρατικές οργανώσεις έχουν αυτή την αντίληψη, τα τελευταία χρόνια οι γυναίκες και τα παιδιά χρησιμοποιούνται όλο και περισσότερο σε αυτοκτονικές επιθέσεις και γενικότερα σε τρομοκρατικές δράσεις. Ο λόγος είναι το διαφορετικό τους προφίλ, η διαφορετική τους αντίληψη αλλά και το πώς ο εχθρός μπορεί να διαχειριστεί τη γυναίκα και το παιδί σε σχέση με τους άντρες. Μετά το 2013 με βάση δήλωση του «ISIS» έχουν αυξηθεί σε μεγάλο βαθμό οι τρομοκρατικές επιθέσεις στις οποίες βασικό ρόλο έπαιξαν κυρίως οι γυναίκες σε κάποιες όμως συμμετείχαν και παιδιά. Οι γυναίκες δεδομένου του προφίλ τους χρησιμοποιούνται αρκετά σε επιθέσεις αυτοκτονίας. Ο

«ISIS»για να πετύχει τους στόχους του όπως διαπιστώνεται χρησιμοποιεί βία και τρομοκρατία, κάνοντας χρήση τα τελευταία χρόνια όλο και περισσότερο γυναίκες αλλά και μικρά παιδιά προκειμένου με αυτό τον τρόπο να καταστήσουν τους εχθρούς τους ανέτοιμους δεδομένου ότι το προφίλ του τρομοκράτη για αυτούς είναι εντελώς διαφορετικό. Παρόλα αυτά φαίνεται ότι οι χώρες της Δύσης αρχίζουν να αντιλαμβάνονται το κίνδυνο και όλο και περισσότερο εκπαιδεύουν τις αντιτρομοκρατικές τους ομάδες ώστε να μπορούν να αντιμετωπίσουν ευρύτερες επιθέσεις στις οποίες οι βασικοί εκφραστές θα είναι γυναίκες αλλά και μικρά παιδιά.

Επίσης, η Guardian(2016) αναφέρει ότι καθώς η εδαφική του κυριαρχία εξασθενεί στη Μέση Ανατολή, το Ισλαμικό Κράτος έχει υιοθετήσει μια νέα στρατηγική για να ξεπεράσει τα μέτρα ασφαλείας και να πραγματοποιήσει μια σειρά επιθέσεων στην Ευρώπη και τον ισλαμικό κόσμο - απασχολώντας μεγαλύτερο αριθμό γυναικών. Στο παρελθόν, οι γυναίκες μέλη του «ISIS» περιορίζονταν σε μη μάχιμους ρόλους και κρατούνταν μακριά από τις πρώτες γραμμές. Ωστόσο, αυτή η προσέγγιση έχει υποστεί πλήρη αντιστροφή κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, που συμπίπτει με την αυξημένη στρατιωτική πίεση στα κύρια προπύργια της ομάδας στο Ιράκ, τη Συρία και τη Λιβύη, με αποτέλεσμα σημαντικές εδαφικές απώλειες. Καθώς το Ισλαμικό Κράτος συνεχίζει να χάνει έδαφος, αξιωματούχοι έχουν εκδώσει πολλαπλές προειδοποιήσεις σχετικά με την πρόθεση της οργάνωσης να πραγματοποιήσει επιθέσεις. Οι αρχές ασφαλείας στην Ευρώπη και τη Βόρεια Αφρική αποκάλυψαν πρόσφατα πολλές συνωμοσίες που αφορούν γυναίκες, παρουσιάζοντας μια νέα πρόκληση για τις ήδη τεταμένες υπηρεσίες ασφαλείας.

Η διείσδυση σε εξτρεμιστικά δίκτυα και ο εντοπισμός πιθανών επιτιθέμενων έχει αποδειχθεί δύσκολη και η εμφάνιση αυτής της νέας τακτικής απλώς προσθέτει στην ανησυχία. Ένας αξιωματούχος ασφαλείας από τη Δυτική Ευρώπη τόνισε την ανάγκη να παραμείνουμε σε επαγρύπνηση και προσαρμοστικότητα, καθώς η πίεση στο Ισλαμικό Κράτος συνεχίζει να αυξάνεται. Τον Σεπτέμβριο του 2016, ένα περιστατικό με μεγάλη δημοσιότητα εκτυλίχθηκε στο Παρίσι, με επίκεντρο μια ομάδα τεσσάρων γυναικών ηλικίας από 19 έως 39 ετών(The Guardian, 2016). Αυτός ο συγκεκριμένος πυρήνας, με επικεφαλής έναν εξέχοντα μαχητή του Ισλαμικού Κράτους στη Γαλλία, κέρδισε την προσοχή επειδή ήταν η πρώτη αποκλειστικά γυναικεία ομάδα. Συγκεκριμένα, δύο από αυτές τις γυναίκες είχαν προηγουμένως επισημανθεί από τις γαλλικές υπηρεσίες πληροφοριών ως πιθανές απειλές για την ασφάλεια λόγω των προσπαθειών τους να ταξιδέψουν στη Συρία και να ενταχθούν στο Ισλαμικό Κράτος. Επιπλέον, μια τρίτη

γυναίκα, η οποία είχε πρόσφατα παντρευτεί έναν αγωνιστή, έχασε τραγικά τον σύζυγό της όταν πυροβολήθηκε θανάσιμα από την αστυνομία στα περίχωρα του Παρισιού. Αυτό συνέβη αφού είχε επιτεθεί βάναυσα και σκότωσε δύο αστυνομικούς στο σπίτι τους (The Guardian, 2016).

Μετά τη σύλληψη των τεσσάρων γυναικών διαπιστώθηκε ότι η παρωχημένη έννοια των γυναικών που περιορίζονται στα οικογενειακά και οικιακά καθήκοντα υπό την τρομοκρατική οργάνωση δεν ισχύει πλέον. Ωστόσο, υπήρξαν αρκετές περιπτώσεις παγκοσμίως που δεν έχουν κερδίσει τόση αναγνώριση, με τις γυναίκες να αναλαμβάνουν πολεμικούς ρόλους. Στη Λιβύη, για παράδειγμα, αναφέρθηκε τον Αύγουστο του 2016 ότι το Ισλαμικό Κράτος είχε χρησιμοποιήσει τουλάχιστον μία γυναίκα βομβιστή αυτοκτονίας. Ομοίως τον Οκτώβρη του ίδιου έτους, 10 ύποπτες γυναίκες επιτιθέμενες συνελήφθησαν στο Μαρόκο. Αυτά τα άτομα, όλα έφηβοι, είχαν ορκιστεί πίστη στο Ισλαμικό Κράτος και διαπιστώθηκε ότι είχαν στην κατοχή τους υλικά που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή εκρηκτικών, σύμφωνα με τις αρχές(The Guardian, 2016).

Σύμφωνα με τον Abdelhak Khiame, επικεφαλής του Κεντρικού Γραφείου Δικαστικών Ερευνών του Μαρόκου, οι γυναίκες που ήταν ύποπτες ότι σχεδίαζαν επιθέσεις αυτοκτονίας επηρεάστηκαν από το Ισλαμικό Κράτος μέσω διαδικτυακών καναλιών και στη συνέχεια χειραγωγήθηκαν για να προβούν σε καταστροφικές ενέργειες, ειδικά στοχεύοντας τουριστικούς χώρους. Ο Khiame εξέφρασε την ανησυχία του για την ανακάλυψη ενός αποκλειστικά γυναικείου τρομοκρατικού πυρήνα, που σηματοδοτεί τον πρώτο του είδους του. Οι τρομοκράτες στοχοποιούν ειδικά νεαρές γυναίκες, κάτι που προκαλεί μεγάλη ανησυχία. Ο ίδιος τόνισε ότι αυτή η εξέλιξη χρησιμεύει ως σαφές προειδοποιητικό σήμα για όλους(The Guardian, 2016).

Σε όλη τη διάρκεια της ιστορίας, οι γυναίκες συμμετείχαν ενεργά στην ισλαμική μαχητικότητα, ακόμη και ανέλαβαν ρόλους πρώτης γραμμής. Παλαιστινιακές φατρίες και οργανώσεις στην κεντρική Ασία και τον Καύκασο έχουν χρησιμοποιήσει γυναίκες βομβιστές αυτοκτονίας. Ωστόσο, είναι αξιοσημείωτο ότι υψηλόβαθμοι ηγέτες της Αλ Κάιντα, της εξτρεμιστικής ομάδας που ευθύνεται για τις επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου, είχαν εκφράσει με συνέπεια την αποδοκιμασία τους για τις γυναίκες που συμμετέχουν σε πολεμικές επιχειρήσεις. Πιστεύουν ακράδαντα ότι οι γυναίκες πρέπει να παρέχουν υποστήριξη στους άνδρες και να συνεισφέρουν στον ευρύτερο αγώνα, αντί να

χρησιμοποιούν άμεσα όπλα (The Guardian, 2016).Υπήρξαν περιπτώσεις που αυτή η απόφαση αγνοήθηκε.

Το 2005, το παράρτημα της Αλ Κάιντα στο Ιράκ έκανε την επιλογή να απασχολήσει μια γυναίκα βομβιστή αυτοκτονίας σε μια επίθεση σε ξενοδοχείο στο Αμμάν της Ιορδανίας. Η απόφαση αυτή αντιμετώπισε σημαντικές αντιδράσεις στους εξτρεμιστικούς κύκλους, προκαλώντας ευρεία κριτική. Το ISIS, ενώ μοιράζεται παρόμοιους ιδεολογικούς στόχους με την Αλ Κάιντα, αποκλίνει σημαντικά στην προσέγγιση και τις μεθόδους του(The Guardian, 2016).Αρχικά, το ISIS περιόρισε τη συμμετοχή των γυναικών εθελοντριών που παρέσυρε από την Ευρώπη και τον ισλαμικό κόσμο για να βοηθήσουν τις επιχειρήσεις τους. Σύμφωνα με τη Rachel Bryson από το Κέντρο Θρησκείας και Γεωπολιτικής στο Λονδίνο, το ISIS έχει περιορίσει μέχρι στιγμής τον ρόλο των γυναικών στο «χαλιφάτο» στα οικιακά καθήκοντα, διασφαλίζοντας τη συμβολή τους στην ανατροφή των μελλοντικών γενεών τζιχαντιστών μαχητών και την υποστήριξη των συζύγων τους.

Υπήρξαν περιπτώσεις όπου ορισμένα άτομα, συγκεκριμένα γυναίκες «μοναχικοί λύκοι», πραγματοποίησαν επιθέσεις χωρίς επίσημη άδεια από την ομάδα. Επιπλέον, η Μπόκο Χαράμ, μια μεγάλη θυγατρική οργάνωση στη δυτική Αφρική, απασχολούσε συχνά νεαρές γυναίκες ως βομβιστές αυτοκτονίας. Η πρόσφατη αλλαγή στη δυναμική υποδηλώνει ότι η πίεση που ασκείται από τα αντίμετρα που ελήφθησαν εναντίον τους αρχίζει να έχει σημαντικό αντίκτυπο. Επίσης, το Ισλαμικό Κράτος γνώρισε σημαντικές εδαφικές απώλειες στη Λιβύη και το προπύργιο του στο Ιράκ και τη Συρία. Αντιμετώπισε επικείμενες απειλές, με επιθέσεις να βρίσκονταν σε εξέλιξη για την ανάκτηση της Ράκα, η οποία λειτουργούσε ως έδρα της οργάνωσης στη Συρία, καθώς και της Μοσούλης, του μεγαλύτερου αστικού κέντρου υπό τον έλεγχο του Ισλαμικού Κράτους και της συμβολικής πρωτεύουσας του λεγόμενου «χαλιφάτου» που ιδρύθηκε από τον ηγέτη τους, Αμπού Μπακραλ Μπαγκντάντι, πάνω από δύο χρόνια πριν (The Guardian, 2016).

Ακόμα, η μείωση του πληθυσμού κατά τη διάρκεια της βασιλείας του ISIS ήταν εξίσου σημαντική με τις εδαφικές απώλειες. Ενώ ένα μέρος της χρηματοδότησής τους προέρχεται από πετρέλαιο και άλλους πόρους, η πλειοψηφία των κεφαλαίων τους αποκτάται μέσω της επιβολής «φόρων» σε άτομα, κοινότητες και επιχειρήσεις. Οι απόψεις μεταξύ των αναλυτών δυίστανται όταν πρόκειται για τις συνέπειες της στρατιωτικής ήττας στο ISIS. Κάποιοι υποστηρίζουν ότι η οργάνωση εξακολουθεί να είναι σε θέση να

συγκεντρώσει υποστήριξη με βάση τους προηγούμενους θριάμβους της, ενώ άλλοι υποστηρίζουν ότι έχει άμεση ανάγκη βοήθειας αυτή τη στιγμή(The Guardian, 2016). Από την άλλη, υπάρχουν ειδικοί που πιστεύουν ότι η απήχηση του ISIS θα μειωθεί πολύ. Σύμφωνα με τον Bryson, καμία άλλη οντότητα δεν έχει την ικανότητα να επιτύχει αυτό που μπορεί το ISIS. Καθώς η περιοχή που ελέγχεται από το Ισλαμικό Κράτος και παρόμοιες ομάδες μειώνεται, ο αριθμός των πιθανών νεοσύλλεκτων μειώνεται, γεγονός που καθιστά αναγκαία τη συμμετοχή περισσότερων γυναικών σε θέσεις μάχης. Επιπλέον, το ISIS γνωρίζει καλά ότι ο θάνατος μιας γυναίκας συγκεντρώνει μια ισχυρότερη αντίδραση σε παγκόσμια κλίμακα σε σύγκριση με τον θάνατο ενός άνδρα. Η επέκταση της επιρροής τους στα μέσα ενημέρωσης είναι ένας ελκυστικός στόχος για τη συσκευή δημοσίων σχέσεων του ISIS(The Guardian, 2016).

Επιπλέον, το TONY BLAIR INSTITUTE FOR GLOBAL CHANGE (2017) δηλώνει ότι η χρήση των γυναικών σε επιθέσεις αυτοκτονίας από το ISIS σηματοδοτεί μια σημαντική αλλαγή για την οργάνωση. Το 2017, ενώ κρατούσε το μικρό της παιδί στη Μοσούλη, μια ύποπτη βομβίστρια αυτοκτονίας του ISIS πυροδότησε τον πυροκροτητή, σκοτώνοντας την ίδια και το παιδί της και τραυματίζοντας αρκετούς πολίτες. Οι αναφορές είναι ανησυχητικές, δείχνοντάς ότι περισσότερες από 20 γυναίκες βομβιστές αυτοκτονίας του ISIS, οι οποίες ήταν κρυμμένες στον άμαχο πληθυσμό, είχαν ενεργοποιήσει με παρόμοιο τρόπο εκρηκτικούς μηχανισμούς. Το διαστρεβλωμένο σύστημα πεποιθήσεων της ομάδας συνήθως υποστηρίζει την απομόνωση των γυναικών εντός των ορίων της οικιακής ζωής. Ο προδιαγεγραμμένος ρόλος τους είναι να παραμείνουν μέσα στο νοικοκυριό, γαλουχώντας την επόμενη γενιά απογόνων τζιχαντιστών και παρέχοντας υποστήριξη στους συζύγους τους πολεμιστές. Η προπαγάνδα που διαδίδεται από το ISIS τονίζει ρητά τη σημασία των γυναικών ως αναπόσπαστων μελών του «κράτους», ενώ ορίζει επίσης ότι η εμπλοκή τους στη μάχη επιτρέπεται μόνο για αυτοάμυνα. Αυτή η απεικόνιση των γυναικών μέσα στο ISIS είχε ως αποτέλεσμα μια διάχυτη απεικόνισή τους ως άτομα που στερούνται εξουσίας, που εμπλέκονται παθητικά στο «κράτος» με απώτερο στόχο να γίνουν «νύφες τζιχάντ»(TONY BLAIR INSTITUTE FOR GLOBAL CHANGE, 2017).

Παρά την προηγούμενη στάση του ISIS ότι οι γυναίκες είναι ανίκανες να πραγματοποιήσουν επιθέσεις, οι εξελίξεις δείχνουν ότι η ομάδα έχει κάνει μια εξαίρεση σε αυτόν τον κανόνα. Φαίνεται ότι το ISIS έχει αναγνωρίσει τα πλεονεκτήματα της χρήσης γυναικών σε επιθέσεις αυτοκτονίας. Οι γυναίκες, λόγω της ικανότητάς τους να ξεφεύγουν πιο αποτελεσματικά από τις υπηρεσίες ασφαλείας και να κρύβουν τα όπλα κάτω από

φαρδιά ρούχα, προσφέρουν ένα σαφές πλεονέκτημα στην εκτέλεση μυστικών επιχειρήσεων. Αυτό το στρατηγικό πλεονέκτημα αποδείχθηκε όταν άνδρες επιτιθέμενοι μεταμφιεσμένοι σε γυναίκες αναπτύχθηκαν από την ομάδα για να πραγματοποιήσουν την αρχική τους επίθεση στο Ιράν(TONY BLAIR INSTITUTE FOR GLOBAL CHANGE, 2017). Στη συνέχεια, αναφέρθηκε ότι το ISIS έχει επεκτείνει τη χρήση γυναικών επιτιθέμενων. Σε διάφορα πλαίσια, οι γυναίκες έχουν εμπλακεί σε πράξεις βίας, τόσο στο όνομα του ισλαμιστικού εξτρεμισμού όσο και με άλλα μέσα. Περιλαμβάνουν την επικράτηση των γυναικών βομβιστών αυτοκτονίας (Μάυρες Χήρες) σε περιοχές όπως η Τσετσενία και ο Βόρειος Καύκασος. Επιπλέον, κορίτσια ηλικίας 10 ετών έχουν πραγματοποιήσει επιθέσεις αυτοκτονίας για λογαριασμό της Μπόκο Χαράμ. Παρόμοια παραδείγματα μπορούν να βρεθούν με το Συριακό Σοσιαλιστικό Εθνικιστικό Κόμμα στον Λίβανο κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1980 και τις Τίγρεις της Απελευθέρωσης του Ταμίλ Ελαμ στη Σρι Λάνκα στις αρχές της δεκαετίας του 1990. Μια αξιοσημείωτη περίπτωση είναι αυτή της Thenmozhi Rajaratnam, μιας γυναίκας βομβιστή αυτοκτονίας που δολοφόνησε τον πρωθυπουργό της Ινδίας τον Μάιο του 1991 (TONY BLAIR INSTITUTE FOR GLOBAL CHANGE, 2017).

Η παρουσία γυναικών βομβιστών αυτοκτονίας είναι οικείο φαινόμενο στο Ιράκ. Το 2005, η Αλ Κάιντα στο Ιράκ πραγματοποίησε τέσσερις βομβιστικές επιθέσεις αυτοκτονίας με τη βοήθεια γυναικών πρακτόρων. Στη συνέχεια, το 2008, 39 γυναίκες βομβιστές αυτοκτονίας προκάλεσαν το θάνατο τουλάχιστον 363 ατόμων, ενώ άλλοι 974 τραυματίστηκαν, κυρίως από στρατιωτικό προσωπικό των ΗΠΑ και του Ιράκ. Αξίζει να σημειωθεί ότι αυτή η άνοδος στη χρησιμοποίηση γυναικών βομβιστών αυτοκτονίας συνέπεσε με μια περίοδο κατά την οποία η Αλ Κάιντα γνώριζε πτώση λόγω των εντατικών στρατιωτικών προσπαθειών εναντίον της οργάνωσης.

Υπό την ηγεσία του Αμπού Μπακραλ Μπαγκντάντι, το ISIS στο Ιράκ εισήγαγε μια νέα τακτική: γυναίκες βομβιστές αυτοκτονίας. Αν και αυτό δεν ήταν νέο φαινόμενο στο Ιράκ, ήταν μια σημαντική αλλαγή για το ISIS. Ο λόγος πίσω από αυτή την αλλαγή μπορεί να αποδοθεί στην πίεση που αντιμετωπίζει η ομάδα από μια στοχευμένη και συντονισμένη στρατιωτική εκστρατεία. Ακόμα, ο ιρακινός πρωθυπουργός Χάιντεραλ-Αμπάντι επισκέφθηκε τη Μοσούλη για να επαινέσει τις ιρακινές δυνάμεις για την υποτιθέμενη «νίκη» τους στην πόλη. Αν και υπήρχαν ακόμη θύλακες ελέγχου του ISIS στη Μοσούλη, το αυτοαποκαλούμενο χαλιφάτο συρρικνώθηκε και η εξιδανικευμένη εικόνα του επισκιάστηκε από τη σκληρή πραγματικότητα της ήττας(TONY BLAIR INSTITUTE FOR

GLOBAL CHANGE, 2017). Η εισροή ξένων μαχητών μειώθηκε, οι άμαχοι που είχαν παγιδευτεί στο παρελθόν έφυγαν και οι οικονομικοί πόροι της ομάδας μειώθηκαν. Στην απεγνωσμένη προσπάθειά τους να αποκρούσουν τα προελαύνοντα στρατεύματα κατά την τελική φάση της ενιάμηνης επίθεσης στην πόλη, το ISIS κατέφυγε σε κάθε δυνατή τακτική που είχε στη διάθεσή του. Η αυξανόμενη απόγνωση της ομάδας είχε ως αποτέλεσμα τη χρήση των γυναικών στις επιθέσεις, μια στρατηγική που έδειξε αποτελεσματικά τη συνεχιζόμενη πραγματικότητα που αντιμετωπίζουν. Στην ανελέητη ενιάμηνη επίθεσή τους στην πόλη, οι τζιχαντιστές του ISIS κατέφυγαν στη χρήση κάθε διαθέσιμου πόρου στο οπλοστάσιό τους για να απωθήσουν τα προελαύνοντα στρατεύματα, συμπεριλαμβανομένης της προμήθειας τροφίμων από κάθε πιθανό μέσο (TONY BLAIR INSTITUTE FOR GLOBAL CHANGE, 2017).

Η θέση της ομάδας σχετικά με το ρόλο των γυναικών αντικρούστηκε έντονα από τη χρήση γυναικών πρακτόρων, προκαλώντας δισταγμό στην αναγνώριση αυτού του γεγονότος. Η απρόβλεπτη φύση μιας εμπόλεμης ζώνης καθιστά δύσκολη την εξακρίβωση πληροφοριών με απόλυτη βεβαιότητα, αλλά το θέμα των γυναικών επιτιθέμενων συγκέντρωσε αυξημένη προσοχή. Κυκλοφόρησαν φήμες σχετικά με μια γυναίκα ηγέτη εντός της Φιλιππινεζικής φατρίας του ISIS, ωστόσο υπήρχε δισταγμός στην πλήρη επαλήθευση αυτής της είδησης(TONY BLAIR INSTITUTE FOR GLOBAL CHANGE, 2017). Τέλος, υπήρχε μια αξιοσημείωτη αλλαγή στην τακτική, είτε πρόκειται για την επιρροή των ανδρών που παρότρυναν τις γυναίκες να εμπλακούν σε επιθέσεις είτε για τη φθίνουσα δύναμη των ιδανικών της «σεμνότητας» και της «θηλυκότητας» που επιβάλλει το ISIS στον περιορισμό των ρόλων των γυναικών. Το γεγονός ότι το ISIS στο Ιράκ παρέκκλινε από τις δικές του αυστηρές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τους ρόλους των γυναικών είναι μια σαφής ένδειξη της ευπάθειας της ομάδας. Αντλώντας από τη γνώση και την κατανόηση προηγούμενων περιπτώσεων που αφορούσαν γυναίκες βομβιστές αυτοκτονίας, ήταν ασφαλές να αναφερθεί ότι η χρήση τέτοιων ατόμων από το ISIS δεν ήταν μια μακρινή πιθανότητα, αλλά μάλλον ένα αναπόφευκτο γεγονός (TONY BLAIR INSTITUTE FOR GLOBAL CHANGE, 2017).

4.3 Τάγματα γυναικών στο ISIS

Το ISIS ανακήρυξε το αρχηγείο του στη Ράκα το 2013 και ξεκίνησε μια εκστρατεία για να προσελκύσει ευάλωτους πληθυσμούς, συμπεριλαμβανομένων ορφανών, χήρων και

φτωχών, να ενταχθούν στις ομάδες του. Πρόσφερε μισθούς, τρόφιμα, επιδόματα και παροχές σε όσους τελικά ενταχθούν στις οργανώσεις. Το 2014, γυναίκες στελέχη του ISIS συμμετείχαν στην εκστρατεία, μοιράζοντας τρόφιμα και χρήματα σε φτωχούς κατοίκους και προσφέροντας γάμο σε ανύπαντρες νεαρές γυναίκες (Speckhard&Yayla,2016). Η ομάδα χρησιμοποίησε επίσης μια αστυνομική δύναμη που ονομάζεται «hisbah» για να επιβάλει τους ακραίους ισλαμικούς κανόνες της, τιμωρώντας τις γυναίκες που διέπραξαν μικροαδικήματα με πρόστιμα και μαθήματα «Σαρία» (ισλαμικός θρησκευτικός κώδικας διαβίωσης). Οι γυναίκες που έφερναν αντίσταση οδηγήθηκαν στις φυλακές του ISIS και υποβλήθηκαν σε σκληρές τιμωρίες. Ακόμα, η οργάνωση είχε ένα γραφείο στη Ράκα που χειριζόταν την εγγραφή των γυναικών που επιθυμούσαν να ενταχθούν στις ομάδες της. Μια γυναίκα γνωστή ως Aum Kahtan είναι υπεύθυνη του γραφείου εγγραφής γυναικών. Η Aum Kahtan χειριζόταν την αρχειοθέτηση όλων των πληροφοριών για τις νεοσύλλεκτες γυναίκες. Αυτή με τη σειρά της έδινε αναφορά σε έξι βασικές γυναίκες του ISIS (Almohammad&Speckhard,2017).

Από τα μέσα του 2017, τα δεδομένα που έλαβε το ICSVE (International Center for the Study of ViolentExtremism)έδειξαν ότι το γραφείο εγγραφής απαριθμούσε τουλάχιστον 800 εκπαιδευμένες γυναίκες που συνδέονται με τρία τάγματα αποκλειστικά για γυναίκες (KhadijaBintuKwaild, Aumahatal-Moaminin και al-Khansa). Αυτά τα τάγματα είχαν άμεση σύνδεση με διαφορετικές οντότητες του ISIS. Επιπλέον, η Διεύθυνση al-Muhajirin αναφέρθηκε ότι επιβλέπει ένα επίλεκτο τάγμα μόνο για γυναίκες, γνωστό ως τάγμα al-Zarqawi. Τα ληφθέντα στοιχεία αναφέρουν ότι το τάγμα Bintual-Azwaréχει τουλάχιστον 480 εκπαιδευμένα νεοσύλλεκτα άτομα. Διαπιστώνεται, λοιπόν, ότι η ίδρυση αποκλειστικά γυναικείων ομάδων στοχεύουν στη δημιουργία του εδάφους για την κατήχηση, τη στρατολόγηση και την εκπαίδευση των γυναικών στο ISIS ως αστυνομικοί ηθικής, πράκτορες, κατάσκοποι, εισβολείς και δολοφόνοι (Almohammad & Speckhard, 2017).

4.3.1 Τάγμα Al-Dawa

Το τάγμα al-Dawa ήταν η πρώτη αποκλειστικά γυναικεία οντότητα εντός του ISIS, που δημιουργήθηκε λίγο μετά την κατάληψη της Ράκα το 2013. Η ομάδα αρχικά βοήθησε στη διάδοση του μηνύματος του ISIS μέσω επισκέψεων από πόρτα σε πόρτα και σχολεία, διανέμοντας τρόφιμα, ρούχα και χρήματα σε όσους έχουν ανάγκη(Speckhard & Yayla,

2016).Ωστόσο, η ομάδα έχασε τη δημοτικότητά της μεταξύ των ντόπιων γυναικών όταν άρχισε να επιβάλλει τον κώδικα ενδυμασίας του ISIS, οδηγώντας μια εκστρατεία κατά των γυναικών που φορούσαν παπούτσια με ψηλό τακούνι. Η ομάδα δεν είχε τεχνογνωσία στη χρήση όπλων και δέχθηκε επίθεση από τις ΗΠΑ το 2014, σκοτώνοντας 32 μέλη. Παρόλα αυτά, το τάγμα al-Dawa δημιούργησε το σκηνικό για τις μελλοντικές οντότητες αποκλειστικά γυναικείες που υπηρετούν το ISIS, οι οποίες είναι καλύτερα εκπαιδευμένες και οργανωμένες (Almohammad&Speckhard,2017).

4.3.2 Τάγμα Al-Khansa

Το Al-Khansa είναι ένα από τα δύο τάγματα που προέκυψαν και διαδέχθηκαν το al-Dawa. Η διοίκηση της ομάδας αποτελείται αποκλειστικά από γυναίκες και έχει το όνομα Aum Mariam al-Faransi. Είναι Γαλλίδα υπήκοος Τυνησιακής καταγωγής και την έφεραν από τη Μοσούλη του Ιράκ. Της ανατέθηκε η διεύθυνση μαχητών του ISIS.Είναι σύζυγος ενός βασικού στελέχους αυτής της οργάνωσης(Speckhard&Yayla,2016).Η πρώτη αρχηγός της ομάδας γεννήθηκε ως Rahafal-Madhun, μια Σύρια από το al-Sukhnah της Χομς. Την διαδέχθηκε μια γυναίκα γνωστή ως AumAhmad, η οποία γεννήθηκε ως Ibtisamal-Fahal. Σύμφωνα με τις πηγές μας, καθώς και από συνεντεύξεις αποστάτη, η AumAhmad συνήθιζε να έχει και να διευθύνει έναν οίκο ανοχής στην πόλη Raqqa προτού «αποκατασταθεί» υπό την κυριαρχία του ISIS.Πριν από το 2011, είχε διασυνδέσεις με τις υπηρεσίες πληροφοριών και τον στρατό της Συρίας (Almohammad & Speckhard, 2017).

4.3.3Τάγμα Aumahatal-Moaminin

Το τάγμα Aumahatal-Moaminin είναι ένας αποκλειστικά γυναικείος βραχίονας του hisbah. Τα μέλη του εκπαιδεύονται στη χρήση όπλων και εκτελούν αμυντικούς ρόλους στη μάχη. Το τάγμα ασχολείται έντονα με τις δραστηριότητες κατήχησης και στρατολόγησης γυναικών και ανδρών ατόμων που ζουν στις περιοχές που έχει καταλάβει το ISIS. Γενικά στις περιπολίες τους συνοδεύονται από άνδρες μέλη του hisbah. Η δεύτερη μεγαλύτερη μερίδα αυτής της οντότητας είναι Ιρακινές γυναίκες. Η βασική πιθανή απειλή της ομάδας έγκειται στην τεχνογνωσία της στην επιτήρηση. Η μαχητική τους εκπαίδευση θα μπορούσε να εγείρει άλλη μια απειλή εάν το ISIS επιλέξει να τους ενεργοποιήσει ως αμυντική δύναμη (Almohammad&Speckhard,2017).

4.3.4 AmaliatKhasa (Ειδικές Επιχειρήσεις)/Τάγμα KhadijaBintuKwaild

Το τάγμα Khadija Bintu Kwaild είναι ένα τάγμα του ISIS που αποτελείται αποκλειστικά από γυναίκες και είναι άρτια εκπαιδευμένο στη διεξαγωγή δολοφονιών εκτός περιοχών ελέγχου του ISIS. Φορούν εκρηκτικά γιλέκα και είναι επιδέξιες στη συναρμολόγηση κολλωδών βομβών, στη χρήση όπλων, τουφέκια Καλάσνικοφ και RPG (Harwood-Melligan,2019). Το τάγμα διευθύνεται από μια γυναίκα από τη Συρία, γνωστή ως AumAli και εμπλέκεται σε μεγάλο βαθμό στη συλλογή πληροφοριών έξω από εδάφη ελέγχου του ISIS στη Συρία, το Ιράκ και τις γειτονικές χώρες. Έχει αναφερθεί ότι συμμετείχαν σε επιχειρήσεις στο εξωτερικό, συμπεριλαμβανομένης της δολοφονίας μελών της οργάνωσης παρακολούθησης κατά του ISIS, γνωστής ως Raqqais Being Slaughtered Silently (Almohammad & Speckhard, 2017).

4.3.5 Τάγματα Al-Zarqawi

Το τάγμα al-Zarqawi περιλαμβάνει γυναίκες και ανήλικα μέλη, με την πλειοψηφία των γυναικών μελών να είναι από την Κεντρική Ασία, τα Βαλκάνια και τη Δύση. Οι γυναίκες από τη Συρία και το Ιράκ συνδέονται επίσης με την ομάδα, μερικές από τις οποίες είναι παντρεμένες με μέλη του ISIS στην Ευρώπη (Almohammad & Speckhard, 2017). Ο αποκλειστικά γυναικείος βραχίονας του τάγματος ηγείται μιας Τσετσένης γνωστής ως AumImarah, η οποία αναφέρεται στον Abu Omar al-Shishani, αρχηγό της Διεύθυνσης των Μουχατζίριν. Οι γυναίκες εκπαιδεύονται στη συναρμολόγηση και τη χρήση κατασταλτικών θορύβου και εκρηκτικών μηχανισμών και συχνά φαίνονται να φέρουν όπλα και τουφέκια. Αναφέρεται επίσης ότι πλησιάζουν ντόπιες γυναίκες και τους άνδρες συντρόφους τους για να τις πείσουν να ενταχθούν στο ISIS. Η ομάδα αναφέρεται ότι αποτελείται από τουλάχιστον 480 γυναίκες μέλη και αποτελούν απειλή για τις ευρωπαϊκές πόλεις (Speckhard & Shajkovci, 2017).

4.3.6 Τάγμα Bintual-Azwar

Ένα τάγμα αποκλειστικά γυναικών, με επικεφαλής μια Παλαιστίνια γνωστή ως Aum Mwathal-Makdisi, που στρατολογεί μέσω διαδικτύου νεαρές μουσουλμάνες σουνίτες, χήρες και διαζευγμένες από την Τουρκία, την Τυνησία, τη Γαλλία, το Βέλγιο και το Ηνωμένο Βασίλειο (Herscovitz,2022). Το τάγμα αφορά μαθήματα «Σαρία» αφιερωμένα στις διδασκαλίες του Ισλάμ, προσφέροντας γεύματα και οικονομική βοήθεια στους

συμμετέχοντες. Μετά το μάθημα, σε επιλεγμένες γυναίκες προσφέρεται στρατιωτική εκπαίδευση για να πραγματοποιήσουν επιχειρήσεις διείσδυσης, δολοφονίες και επιθέσεις αυτοκτονίας. Οι νεοσύλλεκτοι εκπαιδεύονται στη χρήση όπλων, τουφεκιών, RPG, μαχαιριών και εκρηκτικών γιλέκων, καθώς και στον τρόπο εγκατάστασης και αφαίρεσης εκρηκτικών μηχανισμών. Το τμήμα που επιβλέπει τις επιχειρήσεις του τάγματος είναι άγνωστο, αλλά θα μπορούσε να αποτελέσει απειλή για τις αμερικανικές δυνάμεις και τους Σύριους συμμάχους τους εάν ενεργοποιηθεί (Almohammad&Speckhard,2017).

4.4 Ο ρόλος των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης στην Ενίσχυση του Φαινομένου της Συμμέτοχης των Γυναικών και των Παιδιών στον ISIS

Χρησιμοποιώντας τη δύναμη του Διαδικτύου και των διαφόρων πλατφόρμων κοινωνικής δικτύωσης, το Ισλαμικό Κράτος του Ιράκ και της Συρίας (ISIS) έχει διαδώσει αποτελεσματικά την ιδεολογία του και έχει δελεάσει άτομα, ιδιαίτερα τη νεολαία, να προσφέρουν την υποστήριξή τους στην οργάνωση (Pearson,2018). Αυτή η υποστήριξη μπορεί να εκδηλωθεί με διάφορους τρόπους, όπως το ταξίδι στη Μέση Ανατολή για να εμπλακεί σε μάχες μαζί με άλλους τζιχαντιστές ή την ανάληψη ενός βοηθητικού ρόλου εντός της ομάδας, ένας ρόλος που συχνά ανατίθεται σε νεαρές γυναίκες που πείθονται να ενταχθούν στο ISIS. Σε περιπτώσεις όπου το ταξίδι στη Μέση Ανατολή δεν είναι εφικτό, η τρομοκρατική οργάνωση δίνει οδηγίες στους υποστηρικτές του να πραγματοποιούν πράξεις βίας στις εκάστοτε τοποθεσίες τους. Συγκεκριμένα, η προπαγάνδα του ISIS έχει στρέψει το ενδιαφέρον της προς τους Δυτικούς, στοχεύοντας συγκεκριμένα τη «γενιά της χιλιετίας» (Blaker,2016).

Η αποτελεσματικότητα των μέσων κοινωνικής δικτύωσης ως εργαλείου για τρομοκρατικές οργανώσεις δεν μπορεί να αμφισβητηθεί, καθώς τους επιτρέπει να προσεγγίσουν εύκολα το κοινό τους. Σύμφωνα με το ενημερωτικό δελτίο κοινωνικών μέσων του Pew Research Center (2014), ένα εκπληκτικό 89% των ενηλίκων μεταξύ 18 και 29 ετών χρησιμοποιούν πλατφόρμες μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Αυτό σημαίνει ότι πλατφόρμες όπως το Facebook, το Twitter, ακόμη και το You Tube παρέχουν την τέλεια οδό για την ταχεία εξάπλωση της προπαγάνδας του ISIS σε όλο τον κόσμο. Στην πραγματικότητα, το ISIS έχει γίνει ολοένα και πιο ικανό στη δημιουργία και την κοινή χρήση βίντεο και εικόνων υψηλής ποιότητας με οπτικά εφέ για να ενισχύσει το μήνυμά του.

Τον Φεβρουάριο του 2015, η Hillary Mann Leverett, πρώην αξιωματούχος του Συμβουλίου Εθνικής Ασφάλειας, έκανε μια δήλωση σχετικά με τον εκπληκτικό αριθμό των μηνυμάτων υπέρ του ISIS που μοιράζονται στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης(Blaker,2016). Ο ερευνητής δημοσιογράφος Greenberg (2015), γράφοντας για τους Tampa Bay Times, αποφάσισε να εμβαθύνει σε αυτόν τον αριθμό για να προσδιορίσει την εγκυρότητά του. Η έρευνά του τον οδήγησε στο συμπέρασμα ότι ο αριθμός των 90.000 δεν ήταν πιθανώς μια παράλογη εκτίμηση, αν και η ακριβής πηγή αυτών των πληροφοριών παραμένει κάπως ασαφής. Ωστόσο, ο ίδιος έχει παρουσιάσει από τότε δεδομένα που υποδηλώνουν έναν ακόμη μεγαλύτερο αριθμό. Πιστεύεται ότι θα μπορούσαν να αποστέλλονται έως και 200.000 tweets υπέρ του ISIS κάθε μέρα, λαμβάνοντας υπόψη τα retweets και ορισμένες αυτοματοποιημένες αναρτήσεις που δημιουργούνται από προγράμματα υπολογιστών (Greenberg, 2015).

Σε ένα πρόσφατο περιστατικό, ο Διευθύνων Σύμβουλος του Twitter, μαζί με άλλους υπαλλήλους, αποκάλυψαν ότι είχαν δεχθεί απειλές θανάτου από το ISIS. Αυτές οι απειλές ήταν άμεσο αποτέλεσμα των ενεργειών του Twitter για την αφαίρεση λογαριασμών που χρησιμοποίησε η τρομοκρατική οργάνωση για τη διάδοση των ιδεολογιών τους και την προώθηση πράξεων βίας κατά ατόμων από δυτικές χώρες(Grossman,2014).Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι το Twitter έκλεινε ενεργά λογαριασμούς που σχετίζονται με την τρομοκρατία για περισσότερο από ένα χρόνο πριν από αυτό το περιστατικό. Τον Σεπτέμβριο του 2013, μια ομάδα τουλάχιστον 4 ατόμων που συνδέονται με την Al-Shabaab, Σομαλό σύμμαχο της Al-Qaeda, εξαπέλυσε επίθεση σε ένα πολυτελές εμπορικό κέντρο στο Ναϊρόμπι. Αυτοί οι δράστες, οπλισμένοι με πυροβόλα όπλα και χειροβομβίδες, προχώρησαν σε πυρ εναντίον αθώων πολιτών. Συγκλονιστικά, οι τρομοκράτες μπήκαν στο Twitter για να παρέχουν ενημερώσεις σε πραγματικό χρόνο για την εκτυλισσόμενη τραγωδία. Το Twitter ανέλαβε αμέσως δράση για να αναστείλει τον αρχικό λογαριασμό, για να εμφανιστεί σχεδόν αμέσως ένας άλλος λογαριασμός, που φέρεται ότι λειτουργούσε από τους ίδιους μαχητές. Αυτός ο κύκλος επαναλήφθηκε για αρκετές ημέρες, με κάθε νέο λογαριασμό να εμφανίζεται αμέσως μόλις ο προηγούμενος απενεργοποιήθηκε. Ωστόσο, το Twitter αρνήθηκε να αποκαλύψει τους συγκεκριμένους λόγους πίσω από την απόφασή του να αναστείλει αυτούς τους λογαριασμούς (Reis, 2013).

Αν και το Twitter είναι αφιερωμένο στην υποστήριξη της αξίας της ελεύθερης έκφρασης, οι τρέχουσες οδηγίες του, γνωστές ως Κανόνες Twitter, περιλαμβάνουν ορισμένους περιορισμούς. Αυτοί οι περιορισμοί καλύπτουν τους ακόλουθους τομείς: α)

βία και Απειλές, όπου απαγορεύεται η κοινή χρήση ή η έγκριση βίαιων πράξεων ή απειλών βίας κατά ατόμων και β) παράνομες δραστηριότητες, όπου η χρήση του Twitter για παράνομους σκοπούς ή η προώθηση παράνομης συμπεριφοράς απαγορεύεται αυστηρά. Οι διεθνείς χρήστες πρέπει να συμμορφώνονται με τους τοπικούς κανονισμούς σχετικά με τη διαδικτυακή συμπεριφορά και το αποδεκτό περιεχόμενο (Twitter, 2015).

Η προπαγάνδα του ISIS, al-Hayat, συνεχίζει να παράγει μαζικά γλαφυρά βίντεο που μιμούνται ταινίες δράσης και μουσικά βίντεο του Χόλιγουντ, ώστε να απευθύνονται σε νεαρούς της Δύσης. Τα βίντεο συχνά περιλαμβάνουν μουσική με στίχους μεταφρασμένους στα αγγλικά και σε πολλές ευρωπαϊκές γλώσσες. Ο Sean Heuston, που είναι καθηγητής αγγλικών και κινηματογραφικών σπουδών στο The Citadel σημειώνει ότι «Είναι πραγματικά εκπληκτικό το πόσο σύγχρονα και μοντέρνα είναι μερικά από αυτά τα πράγματα, ειδικά λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι τα μηνύματα που προωθούν είναι ουσιαστικά μεσαιωνικό» (Wallace, 2014).Είναι προφανές ότι το κοινό στο οποίο προορίζονται να προσελκύσουν αυτές οι εικόνες είναι Millennials.

Στη συνέχεια, οι εκτιμήσεις είναι ότι περισσότεροι από 3.000 υπήκοοι από δυτικά έθνη έχουν μεταναστεύσει σε εδάφη που ελέγχεται από το ISIS για να υποστηρίξουν τους εξτρεμιστές. Το Διαδίκτυο και, πιο συγκεκριμένα, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης επέτρεψαν στο ISIS, παρά την απόσταση, να συνδεθεί με χιλιάδες ανθρώπους σε όλο τον κόσμο. Οι ενώσεις που έχουν δημιουργηθεί σε κοινωνικά δίκτυα μπορούν να προχωρήσουν σε επικοινωνία ένας προς έναν χρησιμοποιώντας άλλες υπηρεσίες "chat", όπως το Chat Secure, το Text Secure και το Redphone (The Cyber and JihadLab, 2014). Επίσης, είναι σημαντικό να γνωρίζουμε ότι ακόμη και όταν οι πολίτες δεν φεύγουν για τα σύνορα Συρίας-Ιράκ που ελέγχονται επί του παρόντος από το ISIS, η υποστήριξή τους σε εξτρεμιστικές οργανώσεις απειλεί την ασφάλεια του έθνους, επειδή οι τρομοκρατικοί στόχοι μπορούν να πραγματοποιηθούν εντός των συνόρων. Η επίθεση στο Παρίσι μόλις τον Ιανουάριο του 2015 στα γραφεία του Charlie Hedbo, ενός σατιρικού εβδομαδιαίου περιοδικού, κατά την οποία σκοτώθηκαν 12 άτομα, είναι ξεκάθαρη απόδειξη του πιθανού κινδύνου (Baker, 2016).

Σύμφωνα με τον Haq (2014) υπάρχουν τέσσερις κύριοι παράγοντες που προσελκύουν τους εφήβους, ιδίως, να ενταχθούν στις τάξεις των τρομοκρατών του Ισλαμικού Κράτους. Πρώτον, αυτές οι ομάδες προσφέρουν στα νεαρά άτομα μια αίσθηση ταυτότητας, στοχεύοντας συγκεκριμένα στους απογοητευμένους νέους που αισθάνονται

έλλειψη σκοπού ή ανήκειν. Οι αφηγήσεις ξένων μαχητών δείχνουν μια αίσθηση συντροφικότητας, υψηλού ηθικού και σκόπιμης δέσμευσης, όλα συνυφασμένα με έναν λεπτό ηρωισμό που στοχεύει να έχει απήχηση στους συνομηλίκους τους και να ενισχύσει τη δική τους αυτοεκτίμηση. Δεύτερον, το Ισλαμικό Κράτος λειτουργεί μια εξαιρετικά εξελιγμένη μηχανή προπαγάνδας (Haq, 2014). Όπως σημειώνει ο Hannigan, ο επικεφαλής της παρακολούθησης του Ηνωμένου Βασιλείου, το ISIS και άλλες εξτρεμιστικές οργανώσεις χρησιμοποιούν αποτελεσματικά πλατφόρμες όπως το Twitter, το Facebook και το WhatsApp για να επικοινωνούν με το κοινό-στόχο τους σε μια γλώσσα που τους έχει απήχηση. Οι τακτικές τους περιλαμβάνουν τη μόχλευση δημοφιλών hashtag για να διαδώσουν γρήγορα το μήνυμά τους, προσελκύοντας έτσι την προσοχή ενός ευρέος φάσματος ατόμων (Mullen, 2015).

Σύμφωνα με τον Qadhi, έναν ισλαμιστή λόγιο και καθηγητή στο RhodesCollege στο Μέμφις, η διαδικασία ριζοσπαστικοποίησης δεν συμβαίνει μέσα στα τζαμιά, αλλά μάλλον σε μυστικούς διαδικτυακούς χώρους. Αναφέρει, επίσης, ότι πολλοί γονείς προτιμούν μια πιο υποτονική πρακτική του Ισλάμ που αποφεύγει αμφιλεγόμενα θέματα όπως οι αμερικανικές πολιτικές σε μουσουλμανικές περιοχές (Reitman,2015). Ως αποτέλεσμα, υπάρχει μια αποσύνδεση μεταξύ διαφορετικών γενεών. Επιπλέον, οι γονείς μπορεί να δυσκολεύονται να κατανοήσουν την τεχνολογία και τις πλατφόρμες μέσων κοινωνικής δικτύωσης με τις οποίες ασχολούνται συχνά οι έφηβοι. Ο Qadhi τονίζει την ανάγκη για γνήσιες συνομιλίες που θα μπορούσαν να διευκολυνθούν από τη σοφία των ηλικιωμένων ατόμων (Reitman, 2015).

Ακόμα, μια αίσθηση θρησκευτικής υποχρέωσης, ο τρίτος λόγος που δίνει ο Haq (2014) για το γιατί οι έφηβοι παρασύρονται από το ISIS, μπορεί συχνά να είναι μια πειστική προσέγγιση για να πειστούν οι νέοι να ενταχθούν στην εξτρεμιστική ομάδα. Οι μαχητές απευθύνουν έκκληση στους μουσουλμάνους σε όλο τον κόσμο να προστατεύσουν και να υπερασπιστούν τους συναδέλφους τους από επίθεση. Επιπλέον, ο Haq (2014) πιστεύει ότι η στρατολόγηση γυναικών με στόχο το ISIS προσελκύει έφηβες. Αυτή η υπόθεση φαίνεται λογική ιδιαίτερα για νεαρές Αμερικανο-Μουσουλμάνες που μπορεί να αισθάνονται απομονωμένες και απομακρυσμένες από τους μη μουσουλμάνους συνομηλίκους τους. Το να μεγαλώνεις σε ένα αυστηρό μουσουλμανικό σπίτι, για τα κορίτσια, σημαίνει συχνά να ζεις με μια σειρά από περιορισμούς. Ενώ αυτοί οι περιορισμοί θα εξακολουθούν να είναι υποχρεωτικοί στο Ισλαμικό Κράτος [Οι γυναίκες του ISIS δεν φεύγουν από τα σπίτια τους χωρίς έναν μαχράμ, ένα αρσενικό μέλος της

οικογένειάς τους που ενεργεί ως κηδεμόνας τους ή χωρίς άδεια από τους συζύγους τους, οπότε ταξιδεύουν ομαδικά(Reitman, 2015)], τα κορίτσια της Δύσης μπορεί να προσδοκούν μια φιλόξενη μουσουλμανική κοινότητα που θα προσφέρει συντροφικότητα, ομοϊδεάτες φίλους της ηλικίας τους και την εκπλήρωση και την ικανοποίηση του να νιώθουν ότι έχουν αξία (Baker, 2016).

Χαρακτηριστικά είναι τα παραδείγματα που θα παρατεθούν παρακάτω και φορούν χώρες όπως η Αγγλία, η Αυστραλία και η Η.Π.Α.. Αρχικά. τρεις μαθήτριες από το Λονδίνο ριζοσπαστικοποιήθηκαν μέσω των socialmedia και εντάχθηκαν στο ISIS στη Συρία. Τα κορίτσια παρακολούθησαν την Ακαδημία Bethnal Green στο Ανατολικό Λονδίνο, όπου ένας συμμαθητής είχε ήδη φύγει για τη Συρία. Η Ακαδημία υπερασπίστηκε τον εαυτό της, δηλώνοντας ότι διέθετε δικλείδες ασφαλείας για να εμποδίσει τους μαθητές να έχουν πρόσβαση στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μέσω σχολικών υπολογιστών. Ωστόσο, οι ερευνητές πιστεύουν ότι η μία από τις μαθήτριες συνδέθηκε με την Aqsa Mahmood, η οποία είχε επίσης ριζοσπαστικοποιηθεί στο διαδίκτυο πριν φύγει από την οικογένειά της στη Γλασκώβη για τη Συρία. Η υπόθεση αναδεικνύει τη δύναμη των μέσων κοινωνικής δικτύωσης στη ριζοσπαστικοποίηση των ευάλωτων νέων (Reid, 2015).

Στη συνέχεια, οι υποστηρικτές του Ισλαμικού Κράτους στην Αυστραλία συνδέονται με στελέχη του Ισλαμικού Κράτους και ομοϊδεάτες τους μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Οι χρήστες με το ψευδώνυμο «al-Australi» ή «alAstrali», το οποίο υιοθετείται συχνά από όσους συνδέονται με την τρομοκρατική ομάδα από την Αυστραλία για να κρύψουν την ταυτότητά τους –ήταν ανεξέλεγκτοι στο Facebook. Οι αυστραλιανές αρχές φέρεται να ανακάλεσαν 100 διαβατήρια λόγω ανησυχιών για την ασφάλεια που σχετίζονται με αυτά τα άτομα, αλλά περίπου 100 Αυστραλοί να έχουν εγκαταλείψει τη χώρα για να ενταχθούν στους μαχητές του ISIS. Αναφορές δείχνουν ότι το ISIS στοχεύει νεαρούς Δυτικούς που υποστηρίζουν την ομάδα, συνδέοντάς τους με τα οικονομικά μέσα για να ταξιδέψουν στη Μέση Ανατολή και παρέχοντας επαφές στην Τουρκία, ένα βασικό σημείο εισόδου στη Συρία για ξένους μαχητές (Clarke-Billings,2015).

Τέλος, ούτε οι νέοι στις Ηνωμένες Πολιτείες είναι πέρα από τις δυνατότητες του ISIS, όπως αποδεικνύεται από την περίπτωση της Shannon Maureen Conley, μιας 19χρονης Αμερικανίδας που καταδικάστηκε σε τέσσερα χρόνια φυλάκιση για συνωμοσία για την παροχή υλικής υποστήριξης σε μια χαρακτηρισμένη ξένη τρομοκρατική οργάνωση. Η Conley είχε μάθει για το Ισλάμ από το Διαδίκτυο και είχε σχεδιάσει να

πετάξει στην Τουρκία για να συναντήσει έναν 32χρονο Τυνήσιο στρατιώτη του ISIS που είχε γνωρίσει διαδικτυακά (Martinez,2015). Ομοίως, τρεις έφηβοι από μια μουσουλμανική οικογένεια στα προάστια του Σικάγο κρατήθηκαν στο διεθνές αεροδρόμιο O'Hare το 2014 για απόπειρα παροχής υλικής υποστήριξης σε ξένη τρομοκρατική οργάνωση. Οι μουσουλμάνοι Αμερικανοί συχνά αισθάνονται ότι δεν ανήκουν, κάτι που μπορεί να τους κάνει ευάλωτους σε εξτρεμιστικές ιδεολογίες(Reitman, 2015).

Συμπερασματικά, η διαδικασία προετοιμασίας εφήβων από το ISIS για τη στρατολόγηση εφήβων κοριτσιών μέσω του Διαδικτύου είναι παρόμοια με τις τακτικές που χρησιμοποιούν όλοι οι διαδικτυακοί θηρευτές. Το πρόβλημα των νέων που προσελκύονται να συμμετάσχουν σε εξτρεμιστές πρέπει να θεωρηθεί ως ζήτημα προστασίας των παιδιών (Anwar,2015).Η επιτυχία του ISIS στην προσέλκυση νέων οπαδών οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην ικανότητά του στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Η ομάδα χρησιμοποιεί σύγχρονες τεχνικές μάρκετινγκ και μέσων κοινωνικής δικτύωσης για να αυξήσει τον πληθυσμό της και έχει καταφέρει να προσεγγίσει ευάλωτους στόχους μέσω της ταυτοποίησης και της απομόνωσης που καθιστούν δυνατή τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Το ISIS έχει εκμεταλλευτεί τα τεράστια δεδομένα που σχετίζονται με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τη διασυνδεσιμότητα του διαδικτύου για να προωθήσει την πολιτική και στρατιωτική του ατζέντα. Η διάδοση των πληροφοριών στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μεταδίδεται χωρίς περιορισμούς ή ρυθμιστική εποπτεία, επιτρέποντας στο ISIS να προσεγγίσει πολλούς δυνητικούς νεοσύλλεκτους πέραν των συνόρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5ο – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο ρόλος των γυναικών στην τρομοκρατία ήταν το επίκεντρο αυτής της μελέτης, η οποία στόχευε να εξετάσει πώς συμμετέχουν οι γυναίκες σε τρομοκρατικές ενέργειες, γιατί χρησιμοποιούνται και πώς συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων των τρομοκρατικών

ομάδων. Η μελέτη διερεύνησε επίσης το φαινόμενο των επιθέσεων αυτοκτονίας από τρομοκρατικές οργανώσεις, χρησιμοποιώντας γυναίκες και μικρά παιδιά σε συγκεκριμένες ενέργειες για την επίτευξη των στόχων τους. Πιο συγκεκριμένα, έγινε μελέτη της περίπτωσης του ισλαμικού κράτους ISIS.

Σχετικά με το βασικό ερευνητικό ερώτημα, από την έρευνα φαίνεται ότι οι γυναίκες και παιδιά περιλαμβάνονται συχνά σε τρομοκρατικές ομάδες. Η χρήση γυναικών και παιδιών στην τρομοκρατία έχει τις ρίζες της σε πατριαρχικούς και πολιτικούς παράγοντες. Τα ευάλωτα άτομα εξαναγκάζονται και υποβάλλονται σε διαδικασίες που μειώνουν τη γνωστική τους λογική, την κριτική σκέψη, τον αυτοέλεγχο και τη θέλησή τους να αντισταθούν στην τρομοκρατία. Παρόλα αυτά οι γυναίκες φαίνεται να διαδραματίζουν ολοένα και πιο εξέχοντα ρόλο στην πραγματοποίηση βομβιστικών επιθέσεων αυτοκτονίας. Τα παιδιά στρατολογούνται επίσης όλο και περισσότερο από τρομοκρατικές ομάδες για να υπηρετήσουν ως μαχητές, λόγω της ευαλωτότητάς τους και της ικανότητάς τους να προσεγγίζουν στόχους.

Στη συνέχεια, σχετικά με το πρώτο υποερώτημα, που αναφέρεται τον τρόπο χρήσης τους από τις τρομοκρατικές οργανώσεις διαπιστώθηκε ότι οι γυναίκες και τα παιδιά διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο, με τις γυναίκες να υπηρετούν ως στρατολόγοι, προπαγανδιστές, ακόμη και μαχητές και αναλαμβάνουν πιο ενεργούς ρόλους όπως βομβιστές αυτοκτονίας. Το γεγονός ότι οι γυναίκες και τα παιδία κινούνται υπεράνω υποψίας σε τόπους που θέλουν να πλήξουν οι τρομοκρατικές οργανώσεις, τους δίνει το πλεονέκτημα να χτυπούν το στόχο αποτελεσματικά.

Τέλος, όσον αφορά το δεύτερο υποερώτημα και το γιατί οι τρομοκρατικές οργανώσεις χρησιμοποιούν τις γυναίκες και τα παιδιά για να εκτελέσουν επιθέσεις αυτοκτονίας, φαίνεται ότι η χρήση γυναικών σε μάχιμους ρόλους σηματοδοτεί μια σημαντική αλλαγή στην ιδεολογία των οργανώσεων, όπου προηγουμένως προέβλεπε στις γυναίκες να παραμένουν στο σπίτι και να παρέχουν υποστήριξη στους συζύγους τους.Ωστόσο, η μελέτη του ISIS δείχνει ότι έχει αναγνωρίσει τα πλεονεκτήματα της χρήσης γυναικών σε επιθέσεις αυτοκτονίας, καθώς μπορούν να αποφύγουν τις υπηρεσίες ασφαλείας πιο αποτελεσματικά και να κρύψουν τα όπλα καλύτερα.

Συνοψίζοντας, μέσα από τη βιβλιογραφική επισκόπηση του θέματος αλλά και τη μελέτη περίπτωση του “ISIS” διαπιστώθηκε ότι οι γυναίκες αλλά και τα μικρά παιδιά αποκτούν ενεργό ρόλο στις διεθνείς τρομοκρατικές οργανώσεις. Συγκεκριμένα οι

οργανώσεις αυτές διαπιστώνουν ότι μπορούν να στηριχτούν σε επίπεδο αυτοκτονικών επιθέσεων αλλά και ευρύτερων τρομοκρατικών επιθέσεων στις συγκεκριμένες δυο ομάδες. Οι γυναίκες όπως διαπιστώθηκε είναι φανατισμένες, έξυπνες ενώ περνάνε απαρατήρητες σε σχέση με τους άντρες. Τα παιδιά εκπαιδεύονται από πολύ μικρή ηλικία ώστε να είναι έτοιμα όταν τους ζητηθεί να συμμετάσχουν σε συγκεκριμένα τρομοκρατικά χτυπήματα. Οι γυναίκες αρχίζουν να αλλάζουν ρόλο σταματούν να έχουν μόνο το ρόλο της συζύγου μητέρας και αποκτούν πιο μάχιμο ρόλο ενισχύοντας τους στρατούς του "ISIS" και των ευρύτερων τρομοκρατικών οργανώσεων που δρουν σήμερα στο παγκόσμιο γίγνεσθαι.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία

Abdullah, A. Q. C., Talif, R., Kaur, H., &Awang, M. E. (2018). The drive behind the veil: the motivation behind female suicide bombers' narrative of violence in the novel Bride of ISIS. *Journal of Media and Information Warfare (JMIW), 11*(2).

Almohammad, A. H., & Speckhard, A. (2017). The operational ranks and roles of female ISIS operatives: From assassins and morality police to spies and suicide bombers. *International Center for the Study of Violent Extremism*, *23*.

Anwar, A. (2015). How ISIS's $2B Budget Helps It Recruit Western Teenagers to Terrorism. Ανάκτηση από: http://www.cnn.com/2015/03/27/opinions/aamer-isis-recruiting-western-teenagers/ [Πρόσβαση 12-02-2024]

Avrich, P. (2020). *The haymarket tragedy*. Princeton University Press.

Banks, C. (2019). Introduction: Women, gender, and terrorism: Gendering terrorism. *Women & Criminal Justice*, *29*(4-5), 181-187.

BBC.(2001) *Who is Richard Reid?*Ανάκτησηαπό:http://news.bbc.co.uk/2/ hi/uk/1731568.stm[Πρόσβαση 8-1-2024]

BBC.(2002) *Profile: Omar Saeed Sheikh*, Ανάκτησηαπό:http:// news.bbc.co.uk/ 2/hi/uk/ 1804710.stm[Πρόσβαση 8-1-2024]

Berko, A. (2016). *The smarter bomb: Women and children as suicide bombers*. Rowman & Littlefield.

Bigio, Jamille, and Rachel Vogelstein. 2019. "Women and Terrorism:Hidden Threats, Forgotten Partners." Council on Foreign Relations,44

Blaker, L. (2016). The Islamic State's use of online social media. *Military Cyber Affairs*, *1*(1), 4.

Bloom, M.(2015) *Six Things You Need to Know about Womenand ISIS*, Washington Post. Ανάκτησηαπό: https://www.washingtonpost.com/news/monkey cage/wp/2015/ 06/04/ six-things- you-need-to-know-about-women-and-isis[Πρόσβαση 21-1-2024]

Bodziany, M., &Netczuk-Gwoździewicz, M. (2021). Feminization of terror: Psychological analysis of the role of women in terrorist structures. *Studies in Conflict & Terrorism*, *44*(3), 266-283.

Buchanan, C. R. (2020). Women in terrorism: Exploring the motivations of women joining terrorist organizations.

Clarke-Billings, L. (2015). ISIS Targets Australian Teenagers to Join 'Death Cult' Amid Fears They Will Be Used as Cannon Fodder. Ανάκτησηαπό: http://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/isis-targets-australian-

teenagers-to-join-death-cult-amid-fears- they-will-be-used-as-cannon-fodder-10095342.html [Πρόσβαση 12-02-2024]

Cragin, R. K. & Daly, S. A. (2009). *Women as terrorists: Mothers, recruiters, and martyrs*. Santa Barbara, CA: Praeger Security International.

De Bont, R., Weggemans, D., Peters, R., & Bakker, E. (2017). Life at ISIS: The roles of western men, women and children. *Security and Global Affairs*, *2017*, 3-17.

DePriest-Kessler, M. (2022). The Implications of Gender and the Islamic State: The Evolution of Female Roles in Iraq and Syria and Gendered Counterterrorism in the West. *PI SIGMA ALPHA*, 36.

Dewi, M. A. (2024, January). The Islamic State of Iraq and Syria (ISIS) and the Spread of Women's Terrorism in Indonesia. In *2nd International Conference on Democracy and Social Transformation (ICON-DEMOST 2023)* (pp. 183-187). Atlantis Press.

Dietze, C., & Verhoeven, C. (2020) Early Modern Terrorists and Nineteenth-Century Historians., Union's Seventh Framework Programme (FP/2007-2013) / ERC Grant Agreement n.615313 van de European Research Council.

English, R. (2016). *Does terrorism work?: a history*. Oxford University Press.

Gan, R., Neo, L. S., Chin, J., & Khader, M. (2019). Change is the only constant: The evolving role of women in the Islamic State in Iraq and Syria (ISIS). *Women & Criminal Justice*, *29*(4-5), 204-220.

General Intelligence and Security Service. (2016). *Life with ISIS: The Myth Unravelled The Hague*, Ανάκτησηαπό: https://english.aivd.nl/publications/publications/2016/01/15/publication-life-with-isis-the-myth-unvravelled[Πρόσβαση 21-1-2024]

Gerring, J. (2004). What is a case study and what is it good for?. *American political science review*, *98*(2), 341-354.

Gray, D. H., &Matchin, T. O. (2008). Children: The new face of terrorism. *International NGO Journal*, *3*(6), 108-114.

Greenberg, J. (2015). Does the Islamic State Post 90,000 Social Media Messages Each Day. Ανάκτησηαπό: http://www.politifact.com/punditfact/statements/2015/feb/19/hillary-mann-

leverett/cnn-expert-islamic-state-posts- 90000-social-media-/[Πρόσβαση 12-02-2024]

Grossman, A. (2014). Twitter CEO Reveals ISIS Has Threatened to Kill Him After the Site Shut Down Jihadist Accounts. Ανάκτησηαπό: http://www.dailymail.co.uk/news/article- 2787735/twitter-ceo-reveals-isis-threatened-kill-site-shut-jihadist-accounts.html#ixzz3XaWERpVB [Πρόσβαση 12-02-2024]

Haq, H. (2014). ISIS Excels at Recruiting American Teens: Here Are Four Reasons Why. Ανάκτησηαπό: http://www.csmonitor.com/USA/USA-Update/2014/1022/ISIS-excels-at-recruiting-American-teens-Here-are-four- reasons-why-video [Πρόσβαση 12-02-2024]

Harries-Jenkins, G. (2002). Women in extended roles in the military: legal issues. *Current sociology*, *50*(5), 745-769.

Harwood-Melligan, K. (2019). *The Rise of Female Terrorism: Women Who Become Terrorists* (Doctoral dissertation, Doctoral dissertation, American Public University).

Herath, T. (2012). *Women in Terrorism: Case of the LTTE*. SAGE Publishing India.

Herrera, N., & Porch, D. (2008). 'Like going to a fiesta'–the role of female fighters in Colombia's FARC-EP. *Small Wars & Insurgencies*, *19*(4), 609-634.

Herscovitz, V. G. (2022). *Hidden Faces if ISIS: The Radicalization and the Roles of Women* (Doctoral dissertation, San Diego State University).

Jones, J. W. (2011). Sacred Terror: The Psychology of Contemporary Religious Terrorism. *The Blackwell Companion to Religion and Violence*, 293-303.

Juergensmeyer, M. (2017). *Terror in the mind of God: The global rise of religious violence* (13). Univ of California Press.

Karmon, E. (2000). HAMAS'TERRORISM STRATEGY: OPERATIONAL LIMITATIONS AND POLITICAL CONSTRAINTS. *Middle East*, *4*(1), 67.

Kushlan, Kristin, "Constructing Muammar Al-Gaddafi" (2007).*Constructing Muammar A-Gaddafi*. Ανάκτησηαπό:https://scholarship.richmond.edu/honors-theses/103[Πρόσβαση 8-1-2024]

Laqueur, W. (2017). *A history of terrorism*. Routledge.

Lilly,J. R., Cullen, F. T., & Ball, R. A. (2011). *Criminological theory: Contexts and consequences* (5thed.). LosAngeles, CA: Sage.

Martinez, M. (2015). Ana Cabrera and Sara Weisfeldt, Colorado Woman Gets 4 Years for Wanting to Join ISIS. Ανάκτηση από: http://www.cnn.com/2015/01/23/us/colorado-woman-isis- sentencing/ [Πρόσβαση 12-02-2024]

McDonaldE. (2003), *Πυροβολήστε πρώτα τις γυναίκες*, Γραφέ

Moaveni, A. (2015). "ISIS Women and Enforcers in Syria Recount Collaboration, Anguish and Escape." The New York Times, November 21, 2015

Moghadam, A. (2009). Motives for martyrdom: Al-Qaida, Salafi Jihad, and the spread of suicide attacks. *International Security*, *33*(3), 46-78.

Moghaddam, F. M. (2006). *From the terrorists' point of view: What they experience and why they come to destroy*. Bloomsbury Publishing USA.

Mroszczyk, J. (2019). To die or to kill? An analysis of suicide attack lethality. *Terrorism and political violence*, *31*(2), 346-366.

Mullen, J. (2015). What is ISIS' Appeal for Young People? Ανάκτηση από: http://www.cnn.com/2015/02/25/middleeast/isis-kids-propaganda/ [Πρόσβαση 12-02-2024]

National Coordinator for Security and Counterterrorism & General Intelligence and Security Service. (2017). *The Children of ISIS: The Indoctrination of minors in ISIS-held territory. The Hague*. Ανάκτησηαπό: https://english.aivd.nl/ publications/publications/ 2017/04/26/the-children-of-isis.-the-indoctrination-of-minors-in-isis-held-territory[Πρόσβαση 21-1-2024]

Nnam, M. U., Arua, M. C., &Otu, M. S. (2018). The use of women and children in suicide bombing by the Boko Haram terrorist Group in Nigeria. *Aggression and violent behavior*, *42*, 35-42.

Pape, R. (2005). *Dying to win: The strategic logic of suicide terrorism.* LOCATION: Random House LLC.

Pearson, E. (2018). Online as the new frontline: Affect, gender, and ISIS-take-down on

social media. *Studies in Conflict & Terrorism*, *41*(11), 850-874.

Pedahzur, A., &Perliger, A. (2006). The changing nature of suicide attacks: A social network perspective. *Social forces*, *84*(4), 1987-2008.

Pew Research Center. (2014). Social Networking Fact Sheet. Ανάκτηση από: http://www.pewinternet.org/fact-sheets/social-networking-fact-sheet/ [Πρόσβαση 12-02-2024]

Reid, S. (2015). From Joker to Jihadi Bride: Exclusive Pictures of the London Schoolgirl Who Ran Off to Join ISIS. Ανάκτησηαπό: http://www.dailymail.co.uk/news/article- 2978248/From-joker-jihadi-bride-exclusive-pictures-goofs-like-typical-London-schoolgirl-reveal-poisoned-mind-15- year-old-s-run-join-ISIS.html [Πρόσβαση 12-02-2024]

Reis, B. (2013). Twitter's Terrorist Policy. Ανάκτησηαπό: http://www.thedailybeast.com/articles/2013/09/24/twitter-s-terrorist-policy.html [Πρόσβαση 12-02-2024]

Reitman, J. (2015). The Children of ISIS. Ανάκτηση από: http://www.rollingstone.com/culture/features/teenage-jihad-inside-the-world-of-american-kids-seduced-by-isis- 20150325 [Πρόσβαση 12-02-2024]

Saltman, E. M., & Smith M.(2015). *Till Martyrdom Do Us Part':Gender and the ISIS Phenomenon*, Institute for Strategic Dialogue.Ανάκτηση από: https://www.isdglobal.org/isd-publications/till-martyrdom-do-us-part-gender-and-the-isis-phenomenon/ Πρόσβαση 21-1-2024]

Sanín, F. G., & Carranza Franco, F. (2017). Organizing women for combat: The experience of the FARC in the Colombian war. *Journal of Agrarian Change*, *17*(4), 770-778.

Silberman, I. (2005). Religious violence, terrorism, and peace. *Handbook of the psychology of religion and spirituality*, 529-549.

Singer, P. W. (2010). Caution: Children at war. *The US Army War College Quarterly: Parameters*, *40*(4), 19.

Speckhard, A., &Akhmedova, K. (2006). Black widows: The Chechen female suicide terrorists. *Female suicide bombers: Dying for equality*, *84*(1), 63-80.

Speckhard, A., &Shajkovci, A. (2017). Drivers of Radicalization and Violent Extremism in

Kosovo: Women's Roles in Supporting, Preventing & Fighting Violent Extremism. *International Center for the Study of Violent Extremism*.

Speckhard, A., &Yayla, A. S. (2016). *ISIS defectors: Inside stories of the terrorist caliphate*. Advances Press, LLC.

Spindlove, J. R. & Simonsen, C. E. (2013). *Terrorism today: The past, the players, the future* 5thEdition: Boston, MA: Pearson.

The Cyber and Jihad Lab. (2014). ISIS Follower On Twitter Warns Against Using Kik Messenger Service. Ανάκτησηαπό: http://cjlab.memri.org/lab-projects/tracking-jihadi-terrorist-use-of-social-media/isis-follower-on-twitter-warns- against-using-kik-messenger-service-when-chatting-about-sensitive-jihadi-stuff-recommends-other-technologies/ [Πρόσβαση 12-02-2024]

The Guardian. (2016). *Isis sends female supporters to serve as frontline suicide bombers*. Ανάκτηση από: https://www.theguardian.com/world/2016/nov/12/isis-women-frontline-suicide-bombers[Πρόσβαση 23-1-2024]

Thomas, J.L. (2021). Wolves in Sheep's Clothing: Assessingthe Effect of Gender Norms on the Lethality of Female SuicideTerrorism, *International Organization*, *75*(3): 769–802. https://doi.org/10.1017/S0020818321000035

Tin, D., Galehan, J., Markovic, V., &Ciottone, G. R. (2021). Suicide bombing terrorism. *Prehospital and disaster medicine*, *36*(6), 664-668.

TONY BLAIR INSTITUTE FOR GLOBAL CHANGE. (2017). *Female Suicide Bombers May Be New For ISIS, But They're No Stranger to Iraq*. Ανάκτηση από: https://www.institute.global/insights/geopolitics-and-security/female-suicide-bombers-may-be-new-isis-theyre-no-stranger-iraq[Πρόσβαση 23-1-2024]

Twitter. (2015). The Twitter Rules. Ανάκτησηαπό: https://support.twitter.com/articles/18311-the-twitter-rules#[Πρόσβαση 12-02-2024]

United Nations. (2018)*Counter-Terrorism 1 Introduction to international terrorism*, Ανάκτησηαπό: https://www.unodc.org/documents/e4j/18-04932_CT_Mod_01_ebook_FINALpdf.pdf[Πρόσβαση 8-1-2024]

Wallace, B. (2014). ISIS Has Mastered High-end Video Production in Its New Propaganda

Wing. Ανάκτησηαπό: http://www.pri.org/stories/2014-09-11/isis-has-mastered-high-end- video-production-its-new-propaganda-wing/ [Πρόσβαση 12-02-2024]

Weinberg, L. & Eubank, W. (2011). Women's involvement in terrorism. *Gender Issues, 28*(1-2), 22-49. doi:10.1007/s12174-011-9101-8

Weinberg, L., Pedahzur, A., & Hirsch-Hoefler, S. (2004). The challenges of conceptualizing terrorism. *Terrorism and Policical Violence*, *16*(4), 777-794.

Yass, S. (2014). Sri Lanka and the Tamil tigers: Conflict and legitimacy. *Military and Strategic Affairs*, *6*(2), 65-82.

Yuval-Davis, N. (2004). *Gender, the nationalist imagination, war, and peace* (p. 170). na.

Zedalis, D. D. (2004). Female suicide bombers. *Carlisle Papers in Security Strategy* June 2004.

Ελληνική Βιβλιογραφία

Γιαννόπουλος, Ν. (2010). *Κοινωνικός αποκλεισμός και τρομοκρατία: διερεύνηση στο πεδίο των διακρατικών σχέσεων με χρήση της θεωρίας παιγνίων* (Doctoraldissertation, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ). Τμήμα Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης).

Γιαννόπουλος, Π. (2019). Ισλαμική τρομοκρατία στον Κόλπο: η περίπτωση της Αλ Κάιντα της Χερσονήσου.

Παπαγεωργίου, Σ. Ν. (2010). Διεθνής ασφάλεια και τρομοκρατία.

Φασουλάκης, Γ.(1992) *Η Επιστροφή του Θεού: Ισλαμικά, χριστιανικά, εβραϊκά κινήματα στην επανάκτηση του κόσμο*, Εκδόσεις Νέα Σύνορα

Huffpost. (2020). *Οι «νύφες» τουISIS*. Ανάκτησηαπό: https://www.huffingtonpost.gr/entry/oi-nefes-toe-isis-e-zoe-kai-e-drase-ton-yenaikon-entos-toe-islamikoe-kratoes_gr_5ef4f69ac5b6c62af9597bff[Πρόσβαση 23-1-2024]

iefimerida. (2015). *Ο ρόλος των γυναικών στο ISIS: Τι συμβαίνει σε όσες απαγάγουν οι τζιχαντιστές*. Ανάκτηση από: https://www.iefimerida.gr/news/201868/o-rolos-ton-gynaikon-sto-isis-ti-symvainei-se-oses-apagagoyn-oi-tzihantistes[Πρόσβαση 23-1-2024]